

Kronika obce Bolatice

Tato kniha je 5. dílem obecní kroniky obce Bolatice. Čítá 204 stran. Obsahuje roky 1967 a 1968.
Bolatice, dne 19. února.

Leo Engliš
kronikář

Zápisy ilustroval s. Zdeněk Čečil, soustružník.

1)

1967

2)

Pohled na obec od staré školy na západ. V pozadí drůbežárna, kravíny JZD. Snímek z r. 1917.

Pohled na obec směrem severozápadním. V popředí prodejna Jurečka.

3)

Rok je zase za námi. Přitom ten čas ani pořádně nevnímáme a je pryč. Den ke dni se řadí v života knize, která jednoho dne se dočte a uzavře. Tak nějak smutno je přitom člověku u srdce, když vidí ten věčný života koloběh, když vidí to věčné střídání směru a cítí a vnímá tu dravost a radost života, který se denně znovu rodí a který i denně odumírá. Není ve mně smutek, jen trochu tesknoty a zadumání. Každým rokem, když sedám k těmto listům, vím, že je jednou nedopíše a že přijde druhý, který bude v těchto stránkách hledat smysl a pravdu života. A snad budou ten život, lidé a vše kolem sebe vnímat jinak. To může být a to je nám každému vlastní. Jen jedno cítím a vnímám dvojnásob a to lásku k lidem, k životu a k naší rodné hroudě.

4)

Ale ta naše vesnička je krasavice. Umné ruce jejich obyvatel jí šlechtí k radosti své i k radosti cizích návštěvníků. Staleté lípy dále zpívají své písničky, kterými doprovázejí mladé na svět a staré do hrobu. A čas letí, lidé padají jak zralé klasy v poli, ale to nic nezmění na krásném, letním večeru pod hvězdným nebem, který jen u nás v té naší vesničce ten nejkrásnější bývá. Staří předávají mladým mnohé cenné rady do života, z nichž jedna je ta hlavní: „Synu pracuje poctivě, šetři a poslouchej svou vrchnost!“ Méně však již ho vedou k objevu krásné knihy, divadla, i když i zde se ledy lámou. Píší tyto nové listy s vědomím, že jsem pevně spoután s tímto krajem, v minulosti nešťastným, ale přece jen nejkrásnějším!

5)

S odstupem let, když se dívám zpět na minulost a přirovnám ji ke zvrátům ve světě a k morálce těch mocných, pak přicházím k poznání, že není vinen tak ani ten chudý, životem deptaný zedník z Prajzkej... Mocní tohoto světa až příliš mu narušili jeho upracovaný život; peníze, které ušetřil, vzaly také různými reformami za své, byli zbořeny vydřené chaloupky a kosti po všech světových stranách byli jeho ziskem. A na prahu nového života, uprostřed zničených snů a tužeb měl být ještě nakonec souzen. Ale zdravé síly v této zemi rozhodly jinak. Daly mu naději do života, daly mu radost z práce, ale dnes po letech musím přiznat, že přesto mnohý nestojí pevně na své rodné hroudě a čeká..... Bůh ho suď, těžká byla minulost!

6)

Svět v tomto roce nebyl klidný. Až příliš je bouřlivý. Tužby miliónů jsou spjaty s mírovým úsilím zdravé části světa. Ale mír není na naší zemi ještě trvalým hostem. Ve Vietnamu dále padají bomby, jsou ničena města a chýše ve jménu boha, ale i jménem amerického způsobu života, který údajným bojem proti komunismu přináší zemi utrpení, krev, slzy a bídu. Válka se rozšířila dále na sever a konec není

vidět nikde. Půlmilionová americká armáda, doplněna ještě dalšími statisíci vojáků Jižního Vietnamu si neví rady a těžko může čekat vítězství. Kde je svět s jeho spravedlností, kde je právo národa na svou svobodu! Přetěžko je obtíženo naše svědomí vědomím viny, i když Vietnam je tak daleko! Až příliš vážné je porušení lidských práv a odplata ta číhá možná za rohem. Svět je otrlý k bídě a neštěstí svých bližních. Ale kdo ví?

7)

Čína je i nadále velikým otazníkem. Probíhající kulturní revoluce ničí přátelská pouta k našim zemím a přímé nepřátelské akce k Sovětskému svazu nenechávají nikoho na pochybách o cílech této politiky. A nad tím vším trůní veliký Mao, jehož poučky a citáty jsou v miliónech omílány v celé zemi. Veliká čínská země se proměnila v sopku, která hrozí výbuchem. K tomu všemu pokusné výbuchy atomových zbraní nenechávají rozumným lidem klidně spát. Kam se napře tato síla, když se zbaví těch posledních zábran? Veliký je čínský lid a v minulosti dal světu tolik pravdivých poznání a tolik pravd, které ještě teď po tisících letech mají svou platnost. Asie vře a probíhající proces v Číně je varovným signálem pro svět. Až kam tento vývoj dojde, těžko dnes odhadnout.

8)

Izraelská agrese na arabské země byla zahájena dne 6. června. Válka proti Egyptu, Jordánsku, Sýrii skončila za necelých 6 dnů. Touto agresí získala útočící izraelská strana velikých územních přírůstků a zkrácení hranice z 1000 km na 600 km. Úplná vojenská porážka SAR byla zaviněna úplným selháním důstojnického sboru SAR a přivedla zemi před hosp. katastrofu. Uzavření suezského průplavu, evakuace tisíců obyvatel okupovaných území postavilo ostatní svět před vážné problémy a ani mimořádné opatření OSN na agresora nepůsobí. Napětí v této oblasti se jenom ještě zvýšilo. 14. ledna došlo k vojenskému převratu v řadě afrických zemí. Armáda převzala vládu a v zemi je klid. Tento další převrat potvrzuje, že Afrika vře.

9)

K dalším bojům dochází v portugalských koloniích v Guinei, Angole a Mosambiku. K bojům dochází i v Nigerii, kde se východní část země osamostatnila a pod názvem Biafra bojuje s ústřední vládou. Ani spojené státy americké neměly klidu. K válce ve Vietnamu se přidružují těžké boje černochů tzv. „Black power“ – černá noc v městech Detroit, Forrestal, kde bylo nasazeno až 13.000 vojáků. Požáry a desítky mrtvých varují.

K těžkým partyzánským bojům dochází i v Jižní Americe, kde zahynul pověstný hrdina Kubánské revoluce Guevara, zavražděný bolivijskou vládou. Svět rozrušila zpráva o emigraci Stalinovy dcery Světlany Allilujevové, která v USA začíná vydávat své paměti.

10)

50 výročí VŘSR se v celém světě velmi komentovalo. SSSR dosáhl nejenom velkých úspěchů ve výstavbě své země, ale představuje dnes i velikého mocenského činitele ve světě. Přehledka ozbrojených sil, velká mírová iniciativa, úspěchy v komunistickém bádání potvrzují správnost nastoupené cesty. V tomto roce sovětské představitelé velmi aktivně zasahovali do mezinárodních vztahů. Jejich návštěvy dobré vůle, vedeny trpělivou snahou, mají úspěch. Nové prvky řízení ekonomiky nacházejí i v SSSR silného ohlasu a uvolňují dosud tuhé centrální řízení. Plnění ukazatelů státního plánu rozvoje vytvářejí mocné zdroje, které slouží nejen k výstavbě země, ale i k podpoře soc. tábora a zemí třetího světa.

11)

Mohutný rozvoj válečné raketové techniky a jaderné energie vytvořily ve světě tak zvaný „Strach z rovnováhy“. Žádná z obou velmocí se již nesnaží zvětšovat svůj obrovský útočný potenciál. Naopak se snaží zdokonalovat svůj potenciale obranný. V USA vytvořili tzv. antiraketu „Sprint“ a „Spartan“, v SSSR tzv. protiraketovou střelu „Galoši“. Obrovské miliardové náklady obou zemí jsou těžkým břemenem, jehož odstranění není v dohledu. K úspornému jednání docházelo po celý rok v táboru EHS, kde Francie blokuje napořád přijetí Anglie do svazku. V USA pracuje přes 4.000 vědců na výzkumu hmoty. Také SSSR v Serpuchovu věnují tomuto oboru velkou pozornost. Lidstvo hledá tajemství života!

12)

Církev římskokatolická začíná velmi pružně se přizpůsobovat. Papež Pavel VI. vydal výzvu k zastavení války ve Vietnamu. Začíná se zabývat i regulací pozornosti, upravuje vztah k ostatním církvím a hlavně pak nachází vztah k socialistickým zemím. V květnu navíc přijal papež po prvněkrát v historii Vatikánu social. politika, zástupce SSSR s. N. Podgarného!

Mistrovství světa v ledním hokeji ve Vídni ukončeno 30. března nás zklamalo. Naše mužstvo nezískalo žádnou medaili. Výsledek dle mužstev: SSSR, Švédsko, Kanada, ČSSR, USA. Zajímavý je vývoj v zemích Lat. Ameriky, kde společenství pro pokrok, tak halasně vytrubované končí na penězích; příliv dolarů slábne a přátelství k USA taktéž. Vývoj v této oblasti nejde dost dobře odhadnout.

13)

Veliká aktivita soc. tábora našla svůj odraz k obnově a uzavření přátelských smluv s NDR, Polskem a Rumunskem. Po dlouhé době také naši soc. partneři navazují styky na západ. Dochází k výměně návštěv a uzavírání hospodářských smluv, předzvěstí to příchodu lepších styků ať již obchodních, tak i politických.

V dubnu dochází také ke konferenci Komunistických stran, kterých se dostavilo do Karlových Varů 24! Konference upevnila názory dělnických stran a podtrhla nutnost dalšího boje za docílení jednoty soc. tábora.

V červnu došlo ke svolání 5. mimořádného zasedání OSN v souvislosti s napjatou situací na arabských frontách. V této souvislosti se sešel prezident USA Johnson se sov. zástupcem Konjginem.

14)

Expo 67 – mezinárodní světová výstava byla zahájena v Montrealu. Účastnil se jí i prezident republiky. Československý pavilon byl velmi úspěšný svou jedinečnou vazbou na minulost a social. přítomnost. Neoficiálně jsme v Kanadě vítězi.

De Gaulle, francouzský prezident navštívil Polsko. Jeho projevy plně podporují polské požadavky a potvrzují současný stav. Jeho cesta vyvolala nelibost v NSR.

Závod Míru skončil 25. května v Praze. Vítězem se stal Belgičan Maes. Poláci zvítězili v družstvech. Náš Smolík skončil po velmi úspěšném počátku závodu na 4. místě.

Havárie našeho letadla JL18 dne 5. září v Gaudenu, Kanada, vyvolala velikou pozornost.

15)

Letectví přes rozvoj raket je i nadále věnována zvýšená pozornost. Francouzi po dlouholeté výrobě v anglické spolupráci připravují start letadla „Concorde“. Obrovské letadlo stojí těžké miliony a není jisté, zda se start zdaří. SSSR připravuje letadlo Tupolev 144 prý s velmi dobrými letovými vlastnostmi. USA pak přípravu výroby Boeing 2707 a Boeing 745 nechtějí rovněž zůstat pozadu.

Operace lidského srdce provedena poprvé tím, že pacientovi bylo vyměněno srdce člověka, který skonal, se zdařila. První transplantace srdce se podařila v Jižní Africe prof. Jeanu Barnardovi. Je to

veliký úspěch, i když kolem operace se ve světě vyrojilo hodně protichůdných názorů. Těžko domyslet, co ještě člověk dokáže!

16)

Boj o prvenství v kosmickém prostoru je v tomto roce nadále intenzivní. Válečné akce USA ve Vietnamu přivodily snížení rozpočtu NASA (úřad pro astronautiku), ale přesto USA byly v roce 1967 v popředí. SSSR sice i nadále vypouští družice i rakety typu Kosmos, jejichž číslce již dosahuje počtu 200, ale k nějakým rozhodujícím akcím nenastoupil. Spojené státy vypustily 2 další komunikační družice raketou Apollo a Saturn.

17. dubna přistála na měsíci kabina USA „Surveyer 3 s mechanickou lopatou, kterou byla vytvořena první brázda řízena člověkem na měsíci! K tomu tisíce televizních snímků dokreslují situaci měsíčního prostoru.

17)

I Francie se pokusila o kosmické štěstí a vypustila raketou „Vespa“ opici Marlini do vesmíru. Kalina zdárně přistála. Další americká družice s hmyzem tzv. „Bio Satellite 1“ se ztratila. V polovině září další měkké přistání kabiny „Surveyer 5“ na měsíci ukazuje, že USA mocně dohání SSSR a navíc využívá všech předností americké vyspělé techniky.

9. listopadu start americké rakety Latoure 5, kde se po prvníkrate odlepilo od země 3000 t! Družice o váze 126 t se dostala na oběžnou dráhu do výše 17.280 km. Kalina po 9ti hodinách letu zdárně přistála.

Sovětská loď „Venuše 4“ vypuštěna 13. 6. 1967 je před cílem. Průzkum vrstev na Venuši má pomoci odhalit taje této planety.

18)

Úspěchy v této oblasti však si vyžádaly prvních lidských obětí a to na obou stranách.

22. dubna zahynuli při zkoušce na zemi 3 američtí kosmonauti: Virgil Grissom, Edward White a Roger Chaffee. Všichni tři uhořeli v kosmické lodi, když se jim nepodařilo opustit kabinu po vypuknutí požáru. A dva dny nato zahynul sovětský kosmonaut Komarov, když při přistávání mu selhal na nově zkoušené lodi „Sojuz 1“ padák!

Lidstvo však obětí nedbá a dále útočí na dosud neznámé světy, které chce otevřít člověku. Jaké možnosti, jaké cíle se zde odhalují, že až to zaráží dech. Člověk každopádně klepe na bránu vesmíru a chce ho dobýt.

19)

Sotva kdy v minulosti měl člověk takové možnosti a zdroje k dispozici, jako dnes. Tisíce vědců na zeměkouli dává své síly a znalosti ne vždy správným směrem. Při dnešním stavu poznání hrozí nebezpečí, že každého vynálezu bude zneužito v neprospěch lidstva. Trezory západních monopolů a Pentagonu halí tajemství, kterého by mělo být v nějakém příštím střetnutí využito proti silám, které dnes představují mladé tohoto světa. A tak stojí svět v očekávání věcí příštích, které by mohly znamenat i jeho konec, nezvítězí-li včas rozum. Moderní člověk, pán vesmírného bohatství se tak dostává do pozice Kanibala doby kamenné. Nějak mimo něj stojí tisíciletá světová kultura, umění, láska k člověku a jeho rodu. Tak člověk sám jednou rozhodne o svém osudu!

20)

V tomto světovém zápoležení nám pak přece naše země připadá jako ostrůvek mání! Máme své těžkosti, potíže, ale v té honbě života úskalím tak rád spočineš v rodné zemi. V tomto roce se nadále upevnily nové soustavy, kterou uvést v život není vždy a všude lehké! Malý, český člověk se dostává do světa, který mu dnes otevírá dveře dokořán. Mnohý z nás žasne, mnohý se diví, ale přece jen pomalu poznáváme, že i u nás bylo možností, jsou, a že je třeba jen se toho pořádně chytit.

Myslím si ovšem, že při tom všem obdivování výhod světa bychom si neměli opomenout říci, že tak mnohé, dobré české vlastnosti jsme ztratili a že jejich hodnoty musíme obnovit.

21)

VI. sjezd ústřední rady odborů zahájen 31. 1 v Praze, má dáti našim pracujícím nové impulsy, tolik potřebné v soutěži dvou světů! Zákony bytí jsou tvrdé a neúprosné a zvítězí ten, kdo lépe a levněji vyrábí.

13. dubna byl taktéž zahájen III. sjezd ČSTV, který má v nových podmínkách vytvořit předpoklady pro další, mohutný rozvoj tělovýchovy.

A do třetice byl 6. června V. sjezd ČSM, který má zvláště obtížné podmínky vzhledem k postojí mladé generace, která chce být získána pro cíle naší social. společnosti. Mládež je dobrá, ale mládež chce se

rovněž podílet při správě a řízení státu. Problematika je zde velmi široká a půjde zde o hledání nových cest, jak získat mládež a jak jí dát v moderní společnosti své oprávněné místo!

22)

A co tomu vývoji ve světě říká náš bolatický občan? Jistě že nestojí stranou, ale má na všechno svůj zvláštní, časem a zkušenostmi vyhraněný názor. Zda je správný, netroufám si z určitostí říci. Udivuje mne i nadále taková to vyčkávací taktika starších. Svůj názor neprojeví a nějak trpně nechává přes sebe projít události doma i za humny. Lidé, hlavně ta starší generace si zvykli přikrčit hřbet a svůj vlastní názor na věc – ten snad projeví jen u piva a to ne vždy vhodnou formou. A otevřenost a kritičnost stoupá s množstvím vypitých piv a kalíšků! Jistě není lidem jedno, jak to u nás jde, jistě mají zlé zkušenosti s válkou, ale ta je přece daleko a co vám je po Vietnamu, ten je přece daleko a my jsme pro mír!

23)

Naše vesnice nějak vypadla z rámce. Je to ostrůvek uprostřed bouřlivě se zrozené socialistické skutečnosti vesnice. Jen u nás se udržel soukromý sektor v takovém rozsahu. Při tom obdivuji některé tyto zemědělce, kteří nechali přes sebe projít vodopád slov, opatření, omezení a nevím co všechno ještě. A stojí dále na svém a myslím si, že většina z nich nehospodaří špatně. Je to typický selský vzdor a tvrdá hlava, ovšem i my v minulosti jsme ne bez viny, že k tomu došlo. Budoucí roky ukáží, co bylo a co nebylo správné. V minulosti jsme si zvykli rychle soudit a odsuzovat, aniž jsme přihlédlí k názorům a právům svého protějšku. Vesnice žije bohatým životem. Jezdím republikou a vím, že nikde se tak neudrzuje obec, jak v našem okrese!

24)

Lid u nás není horší, než jinde. Kdo to dnes ještě tvrdí, ten ho nepoznal. Ale naši lidé jsou poznačení krutou minulostí, která k nám byla macechou. Klobouk dolů před starým 70letým penzistou, který ještě pracuje. A jak pracuje! V tom by si i mladá generace mohla vzít příklad. Ale myslím si, že naše snahy a tužby jsou nějak omezeny rodinou a plotem své vlastní usedlosti. Málo je lásky mezi lidmi. Málo přejeme jeden druhému. V té honbě za statky světa nějak zapomínáme na poslání člověka. Závist a pomluvy bují, jako snad nikdy předtím. Snažit se pochopit tuto situaci je nad mé síly, ale mám dojem, že toto negativní nějak k nám přinesla doba. Málo si ceníme charakter, málo věříme lidem.

25)

Musíme ale také již rozlišovat. Velká část mladé generace není již zatížena touhou po majetku a jeho získání za každou cenu. Padly přehradly, které rozdělovaly lid vesnice v minulosti. Lid, i když je i nadále

zbožňován, již neurčuje postavení lidí ve vesnici. V tom vidím veliký klad dneška, který i když mnohdy vypadá ještě stinně, je přitažlivý a hodný obdivu. A to přes všechny chyby a nedostatky, které ho provázejí. Náš člověk, ať již zedník, tesař či zámečník, nebo i inteligent, a máme jich dosti, je sebevědomý a zdá se mi, že jeho práce a jeho společenské vyznání ho pozvedly a daly mu jistotu. Ano práce, je v této zemi ceněna, žel bohu, že se za ni skrývají i různí ulejšákové, kteří se vezou! Ale čas také nestojí!

26)

Obec se rozrůstá a to přináší sebou jistě starosti nemalé. Jsou zde problémy společenské. Vesnice žije svým typickým omezeným způsobem. Hospoda, kostel, fotbal, kino a to je snad vše. Kulturní život v tom starém pojetí přestal existovat. Ty tam jsou doby divadel, tanců krojovaných družin a lidových slavností! Televize, která je dnes skoro v každé rodině, to nemůže nahradit. Jsme zde na začátku a je kupodivu, že každý tak nějak hledá únik z tohoto denního života, hledá si pro sebe a svou rodinu trochu klidu a ne vždy ho nalézá. Moderní doba ruší staré rodinné a přátelské svazky a nechává málo místa pro klíčení nových výhonků nově se rodící společnosti. Lidé, mají své starosti. Nová ekonomická soustava se neuplatňuje mimo ně, ale mnohdy je i postihuje.

27)

Úpravy cen postihuje již beztak napjatý rodinný rozpočet. Žije se poměrně draho a je faktem, že rodina vydává až 60% svého příjmu na potraviny. To přivádí situaci, že je nutno, aby i žena pracovala a tak pomohla svému partnerovi uspokojit potřeby rodiny. Zaměstnanost žen přináší problémy v rodině, při výchově dětí a celou řadu společenských jevů, kdysi neznámých. Žena se postavila na vlastní nohy a již není tak beztretně vydána manželovi na milost a nemilost. Ty tam jsou doby, kdy opilý nebo nazlobený manžel si vybíjel svůj vztek na ženě a dětech! Jsou ovšem problémy s výchovou dětí, které se někdy výchově v rodině vymykají. Děti, i když jsou hýčkané, málo poznávají svou matku v letech, kdy ji nejvíce potřebují. A to je jistě vliv dneška.

28)

Hodně se však mezi našimi lidmi šetří. A to i přesto, že životní náklady stoupají. Šetří se hlavně na výstavbu nových domků, šetří se na vybavení, oblečení a mladí již i na auta. Auto vůbec se stává vytouženou modlou i přesto, že je drahé. Přitom si hlavně mladé dívky a ženy potrpí na oblečení. Nepoznáš dívky z vesnice a města. Svět se dále otevírá a tak mnozí cestují tam, kde před nedávnou dobou ještě nemohli. Lidé poznávají, že svět kolem nás se změnil, že leckde je mnohé jiné než u nás, že lidé mnohdy i jinak lépe žijí. Budí to i závist a žehrání. Kladem však je, že je kázeň a přístup k práci lepší než u nás. Přesto však nám mnozí z cizích návštěvníků závidí! Závidí klid a idylu i pohodu.

29)

Tak v tom denním ruchu a shonu se naplňuje život vesnice. Máme ji rádi, i když v tomto roce je rozkopaná a mnohdy ošklivá. Kanalizace a zemní hráze jsou však nutné a jsme rádi, že se konečně začalo. A až se rány zacelí a země se pokryje zeleným kobercem, bude zase pěkná a snad hezčí než předtím. Když se díváš od Kobeřic na vesnici, poznáváš, jak se roztáhla. A hlavně v noci, kdy je zdobena sty světelných perel, které ji obepínají jako náhrdelník krk mladé ženy. V dáli pak hrabyňský kopec s kostelíkem, ve kterém hledaly generace u Panny Hrabyňské útěchu, po levé straně kober lesů a nad tebou tisíce hvězd a vůně letní noci – nevím kde bys našel lepší místo pro sebe a Tvé milé. Mám tě rád, má vesničko i s Tvými lidmi a vím, že patříš ke mně a ke všemu!

30)

Bolatice patří mezi největší obec v okrese Opava. Ta nachází svůj odraz i v práci a postavení místního národního výboru. Během roku nedošlo k žádným změnám ve složení voleného orgánu. V čele MNV stojí i nadále s. J. Ďurkač a tajemník s. Karel Sněhota. Aniž bychom předbíhali, je nutno přiznat, že MNV se v tomto roce počínal velmi dobře. V obci je vidět na každém kroku, že se něco děje. Bylo také na čase. Dříve jsme utápěli svůj čas v potřebách socializace a přitom nám nejen unikala lidská důvěra, ale i postřeh pro potřebu vesnice. Tak se to dohání na všech stranách a myslím si, že se také, pozvolna sice obnovuje důvěra u občanů v jejich národní výbor.

31)

Zaměstnání na MNV není jistě lehkou záležitostí, přihlédneme-li k různosti lidských povah, přání, tužeb a názorů. Sto lidí, sto chutí říká přísloví a je to pravda. Je to tady v lidské přirozenosti, která říká vždy to, co jí, nebo bezprostředně některé zájmové skupině vyhovuje. V celku však možno hodnotit práci zaměstnanců MNV dobře. S. Josef Vavřínek tam byl od počátku a je tam dodnes. Je to kus takové typické a svérázné povahy, samorostlý filozof a znalec lidí i generace předsedů. Dále pracují tam s. Běláková Z., Kolarčíková Marta – přechodně na mateřské dovolené, pí. Sněhotová a pí. U. Heisigová. V místním hospodářství pracovala A. Ďurkačová. Odchod pí. Heisigové vyvolal na vesnici nemilou odezvu. Snad chybělo trochu taktu.

32)

Rada místního národního výboru je 11členná a sešla se během roku celkem 28krát. Její složení dle sociálního klíče odpovídá struktuře vesnice. Je poměrně mladá a zdá se, že vcelku plní své poslání. Dle politického klíče je v ní 6 členů strany. Radu navštěvuje nepravidelně i zástupce místní lidové kontroly. Účast vyšších volených poslanců je velmi nepravidelná. Za KNV přišel několikrát s. Sebrala

z Bohuslavic. Za ONV pak s. Burianová a ing. R. Hluchník. Účast funkcionářů ONV se řídila potřebou, byla však slabší. Hospodaření MNV je dáno jeho rozpočtem, který však na potřeby obce je nepřiměřený. Možno říci, že autorita a vliv MNV se pomalu zase uplatňuje. Jsou ještě v živé paměti různé metody, které ještě dnes doznívají, ale lidé i pochopili.

33)

Problémů, které je třeba řešit je hodně. A čas nečeká. Svéráznost hlavně na zemědělském úseku podmiňuje zvýšenou pozornost rady tomuto úseku. Dále se stává stále živější otázka zaměstnanosti, hlavně mládeže. Sociální tlak na zaměstnání je značný a každým rokem je citelnější. V důsledku toho byly uvolněny některé místnosti ve staré škole pro potřebu závodu Juta. Stále však to nestačí. Ani zemědělství již pracovní síly nepotřebuje.

Došlo i k oživení sporu o vlastnictví staré školy. Místní farář uplatňuje svá práva, i když se zdají z dnešního pohledu nepochopitelná. Je v tom i kus viny v evidenci MNV a pak okresu. Počátkem roku došlo ke společné schůzi rad MNV obcí ekonomického celku, která řešila specifiku JZD.

34)

Výsledky práce NV nedaly na sebe dlouho čekat. Vidí je totiž každý občan, který hodnotí práci ne dle slov, ale skutků. Dokončila se rekonstrukce elektr. sítě v místě, kde došlo k výměně všech sloupů za betonové a k výměně vedení. Přesto ještě není napětí v síti dostatečné, hlavně v okrajových částech obce, což budí nervozitu a časté stížnosti.

V souvislosti s tím se povedla i instalace nového rozhlasového vedení, které však pro nedostatek tlampačů není ukončeno.

Na Borové se začalo s výstavbou požární zbrojnice v akci Z. Mají zde být i společenské místnosti. Tato akce vyvolala hlavně na okresu dost nemilou odezvu. Myslím si, že s ohledem na společenský život Borové je výstavba nutná.

35)

Pokračovala se i na další výstavbě kanalizace v místě, která začíná nabývat konkrétní podoby. Upravily se některé cesty, upravily chodníky a povedlo vysázení ozdobných keřů a ovocných stromků. Konečně došlo i výstavbě zdravotního střediska, kde byla adaptovaná budova naproti závodu Juta. Práci prováděl OSP v Opavě a budova byla koncem roku dohotovena. Pěkně se vyjímá a lze očekávat, že naše obce bude mít konečně svého lékaře, pro kterého je připraven byt.

Došlo i k významné schůzce místní organizaci strany. Do obce zavítal generální ředitel čsl. text. závodů a podnik. ředitel Juta, kteří spolu s MNV řešili budoucí koncepci výstavby závodu.

36)

Došlo i k dohodě mezi podnikem Juta v případě odstoupení obecních budov pro uvažovanou rekonstrukci závodu.

MNV převzal po Jednotě i hospodu u kina, jejíž prodejní místnosti adaptoval. Jednota ovšem vyklidila všechn inventář, včetně výčepního pultu. MNV místnosti vybavil a výčep otevřel ve své režii. Občané jsou spokojeni, protože výčep prodává bez 5%tní přírážky a obec má zisk. Bylo zahájeno s dalším rozšířením společenských místností v hospodě, ale práce nešly od ruky. Myslím si, že chybí s. Kolarčík Jiří a jeho iniciativa a energie.

Uvažovalo se i o zahájení výstavby prodejny, byla nakoupena část materiálu, ale pro nedostatek finančních prostředků z akce sešlo.

37)

Směrný územní plán obce byl v návrhu předložen MNV a občanům k posouzení. Do konce srpna došlo početně připomínek, hlavně však k uvažovanému záměru výstavby závodu Juta mimo obec k nádraží. Tento finančně náročný záměr není za dnešních ekonomických možností možný a zapříčinil by ztrátu závodu v místě. Nepochopitelné stanovisko odboru výstavby v Opavě, však narazilo na hrdý odpor v místě, kterému se dostalo podpory i z polit. orgánů. Směrný územní plán však perspektivní výstavbu v obci, která jako tzv. středisková obec má možnosti dalšího rozvoje. SÚP tak má v konečné podobě učinit přítrž živelné výstavbě, která je v rozporu s potřebami společnosti. Po dobu realizace projektu byla v místě zastavena veškerá stavební činnost.

38)

Na ulici Hlučínské, na konci obce byla také dokončena sběrna surovin. Snad se po realizaci této akce podaří soustředit šrot ap. na jedno místo. Je to vůbec taková slabá stránka občanů; vozí šrot, sklo, konzervy a co ještě, kam je jen napadne. A výsledek – hrůza, škoda mluvit.

Byla dokončena i úprava vodní nádrže pod zámekem, která se stala i přes zákaz hygienika vyhledávaným koupalištěm nejen dětí, ale i dospělých.

V místě pracuje i velmi dobře sbor pro občanské záležitosti, který slavnostně zapisuje novorozené, ale navštěvuje i staré lidi při jejich životních jubileích. Budí to dobrý ohlas a ukazuje, že se hledá cesta k lidem. Pouta takto vytvořená jistě přispějí k dalšímu zlepšení styků občanů s MNV.

39)

Hlavní úspěch práce MNV však spatřuji v realizaci kanalizace v místě. Trpělivou a obětavou prací MNV se podařilo v rámci protipovodňových akcí získat potřebné finanční prostředky, dodavatele a v neposlední míře i materiál. Tak stavba v rozsahu kolem 3 miliónů Kčs mohla být zahájena. Národní podnik Jugstav Brno začal klásti kanalizaci úctyhodných průměrů. Řád A vede ulicí Svobody ke Konsumu a řád B, který není ještě zahájen, má vésti po ulici Ratibořské. Po dokončení konečně odpadne otevřený potok a vesnice získá na úpravě. K samotné práci bylo a je hodně připomínek občanů, ale není na ně možno hledět. Zájem celku je jednoznačný. Při této akci si prováděl MNV výstavbu 2 protipovodňových hrází v prostoru Cihelna a na Lučkách ve vlastní režii.

40)

Z těchto takto uspořenéých prostředků se nakoupil makadam, který se začíná navážet na ulici Padoly a Svobody, které mají dostat po dokončení kanalizace asfaltový povrch. Tím by odpadly další stížnosti občanů. Dále se nakoupily další kanalizační roury, které jsou potřebné pro dokončení kanalizace v místě.

Možno tedy bez nadsázky říci, že obec se v tomto roce podobá velikému staveništi. Tak se konečně díky aktivitě MNV přistupuje k realizaci úkolů, jejichž splnění bylo rok od roku oddalováno. Snaha dnešního NV je všemi občany kritizována s povděkem, i když se říká, že nemuseli přijít lidé z Borové, aby udělali v obci konečně pořádek. Však komu čest, tomu čest!

41)

Ke všemu tomu dění bylo třeba hodně obětavosti a úsilí. Dík patří beze sporu předsedovi MNV s. Ďurkačovi a jeho I. náměstkovi s. Maxu Herudkovi. Ovšem pracovník na obci nesmí čekat uznání vlastních občanů. Je těžko býti prorokem ve vlastní zemi!

Na NV byly přijaty dvě nové pracovnice a to s. Vašicová M. a P. Wežranovská. Nejsou místní a s. Vašicová zanedlouho MNV opustila.

K práci rady MNV je třeba ještě dodat, že ani ona není a nebyla ušetřena různých subjektivních vlivů a snah jedinců. Schůze mnohdy bouřlivě odkryly mnoho problémů, ale jejich okamžité řešení není

bohužel současně možné. Již skutečnost, že se o nich ví a mluví, dává tušit, že i realizace nedá na sebe dlouho čekat.

42)

Komise výstavby pod vedením s. M. Herudka byla prakticky nositelem těchto stavebních záměrů. I když během roku se výstavba omezila v důsledku zpracování SÚP, byla stavební činnost ještě značná. Byla vydána tato rozhodnutí:

15 povolení na výstavbu rod. domků

7 na různé drobné stavby

20 na přestavby a adaptace r. domků

14 na výkop nové studně

17 na hospod. budovy

21 na postavení plotu

2 na výstavbu garáže

10 žádostí na výměnu oken

3 příkazy k demolici objektů

20 úředních odhadů objektů a různé.

43)

Stavební ruch v místě je úžasný, jenže není dostatek stavebního materiálu. Je to stará bolest, která nás již provází roky. Lidé si pomáhají tím, že v Ostravě najímají bouračky, z nichž pak vozí cihly, dřevo a železo domů. Opravdu musím stále obdivovat tu vůli a ohromnou obětavost stavebníků, kteří když se již jednou rozhodnout stavět, pak neznají meze. Na obci se i v tomto roce sešlo hodně žádostí o stavební místa. Výstavba měla-li by postupovat tímto tempem, postavila by nás brzy před značné problémy. V místě se staré domky upravují, takže je málo starého bytového fondu. Myslím si, že po stránce bytové jsme na tom velmi dobře ve srovnání s republikou. Na MNV jsou vedeni 3 žadatelé o byt.

44)

Komise sociální a zdravotní pod vedením G. Šoltyse má 7 členů. Její hlavní smysl spočívá ve vyřizování jednorázových podpor přestárlým občanům. Dále se zaujímá stanovisko k různým žádostem ap. Vcelku se zlepšila spolupráce s místním lékařem, jsou zřízena v místě obvaziště, která slouží pro první pomoc a vcelku jsou i využívána. Dále byl proveden sociální a zdravotní průzkum prodejen, veřejných studní, z nichž studna v zámku byla pořádně vyčištěna a upravena jak vyžadují zdravotní předpisy. Komise ve spolupráci s lékařem prováděla i odběr krve, ke kterému se přihlásilo početně

dobrovolných dárců, převážně žen. Do budoucna se rýsuje lepší zdravotnická pomoc vybudováním zdravotního střediska, kde Juta dává 100 tisíc na vnitřní vybavení.

45)

Komise bytová a pracovních sil je vedena s. Josefem Vavřínkem a má celkem 5 členů. Její význam s ohledem na stále se zvyšující požadavky na zaměstnanost žen a hlavně dívek roste. Bohužel však možnosti jsou omezené. Průmysl v okolí je pracovními silami nasycen. V měsíci červnu zařazeno 15 dívek do pracovního poměru. Další desítka čeká ještě koncem roku na umístění. V závodě Juta z toho důvodu pracují i některé ženy jen na úvazek 4 hodiny, aby se dostalo i na jiné. 5 děvčat ze závodu Juta bylo zaměstnáno v závodě Juta v Jaroměřicích. Komise pracuje se školou při pracovním a učebním zařazení žáků. Bytová situace v místě je dobrá, komise vedla koncem roku 3 žadatele v pořadníku. Každopádně začíná mít práce svoji cenu a lidé si jí i začínají konečně vážit!

46)

Školská a kulturní komise ani v tomto roce neslavila žádné větší úspěchy. Leží to snad v systému práce komise a dále i ve specifických našich podmínkách. S. Thiemel má ještě 6 členů, sešli se celkem 12x a aby se dalo zadost zvyklostem, zorganizovala i všechny celostátní a společenské akce v místě. Žel bohu, takové to průvody a oslavy se stávají jen záležitostí mládeže. Stará generace, až na malé výjimky, stojí mimo. Ve spolupráci s OB bylo instalováno zařízení divadla hudby, kde došlo k jedinému představení. V místním kině jdou na dračku filmy „Old Shatterhand“, Poslední výstřel ap. Mládež se chce bavit a zdá se mi, že příliš dlouho se lidem diktovalo, co mají a smějí vidět. Kino vcelku plní své poslání a je dobře navštěvováno.

47)

Taneční zábavy jsou také jedním z hlavních náplní práce této komise. Hlavně ty zábavy po svátcích ap. I plesy jsou místem ostrých názorových bojů, jak tomu bylo letos, kdy na myslivce se nedostalo. Nato však pracuje komise koncepčně a o nějaké světové práci, jak jsme ji znali z minulosti a to ještě nedávné, není možno mluvit.

Místní lidová knihovna zaměstnává knihovnici na celodenní úvazek. Knihovna je teď velmi pěkně umístěna, vybavena a knihovnice pí. Řehořová svým milým a přátelským vystupováním si získává srdce mladých i dospělých čtenářů. Knihovna má 3.635 svazků. Celkem bylo vyřazeno za poslední roky 1.525 svazků. Bylo vypůjčeno 15.820 svazků pro 397 čtenářů, z toho 88 dospělých.

48)

Komise pro veřejný pořádek a jeho ochranu má dosti práce, neboť lidé nejsou andělé, nejsou ani lepší, ani horší než generace před námi. Jsou prostě lidmi! Komisi vede s. Hertel, má 7 členů a sešla se celkem 12x. Komise se významnou mírou podílí na organizování preventivních protipožárních domovních prohlídek a dále spolu s ČSPO zajišťuje i žňové hlídky. Hlavní cíl komise je napravovat sousedské vztahy a někdy a to často i vztahy rodinné. Člověk žasne, když vidí, proč se lidé hádají, osočují a nemají rádi. Pro ilustraci případů probírala komise tyto přestupky: Pro porušování občanského soužití projednala 20 případů. Porušení veřejného pořádku 5 případů, urážky 2, škody domácími zvířaty 4x, drobné krádeže 16x, černý poslech rádia a televize 6x, dopravní 4x, bulači 4x, podávání alkoholu 4 a podobně.

49)

Plánovací komise pod vedením ing. Blahetky byla velmi málo využívána. Na problémy, které v obci máme, nemohly vystačit 4 schůze této komise, při nichž se neřešilo to zásadní a to jest dlouhodobá koncepce naší obce. Té jsme hodně dlužni, hlavně si myslím komise plánovací. Provádí se tč. vyhodnocení všech vrtů na K.ú. obce za účelem vyzískání poznatků pro další plánování v obci. Plánuje se zřízení pískovny a velkou zásluhou Komise má i při realizaci akce Kanalizace v místě.

Komise pro obchod pod vedením s. Kašného se sešla v průběhu roku 10x. Je čtyřčlenná a její cíl je zajišťovat a kontrolovat řádný průběh zásobování obchodů v místě, kulturu prodeje ap. Měla také zásluhu na předzásobení občanů brambory, i když jich bylo letos dost. I zde Komise hledá své možnosti, bylo by si jen přáti větší podporu občanů.

50)

Zemědělská komise má v existenci soukromého zem. sektoru dostatek vlastních a specifických problémů. I když o zemědělství budu pojednávat ve zvláštní kapitole, pak otázce zem. výroby je věnována ze strany MNV značná pozornost. Ty tam jsou doby denních., stále se opakujících přesvědčujících kampaní, které braly funkcionářům čas a zemědělcům klid a jistotu. Z této doby ještě doznívají dodnes nevyřízené majetkové vztahy narušené dle býv. 50 Sb., kterýž to zákon nám natropil hodně nespravedlnosti, jež dodnes ještě bolí. Komise, jejímž předsedou je taj. Sněhota, je 7členná. Spousta práce s rozpisem zemědělských dodávek byla zvládnuta. Poprvé pracuje v obci i bývalý družstevník na svých vrácených pozemcích. Kladem práce MNV je, že obec je po velmi dlouhé době bez tuberkulózních krav! Nedostatkem krmiva je, že ještě tu a tam leží sice menší pozemek ladem! A to bolí!

51)

Finanční komise pod vedením s. Osvalda Šoltyse je 4 členná. Sešla se během roku celkem 10krát. Rozpočet MNV ani v tomto roce není nijak zvláště zvýšen, pohybuje se již v ustálených mezích a stále se jeví citelný nedostatek finančních prostředků. Není divu, že se příjmy hledají, kde se jenom dá. Celkem veliký rozruch způsobila v obci zpráva a i dopisy MNV, kde se chtěly vybírat poplatky za hřbitov a to 10 pozadu. Po velikém odporu nastal klid, takže nevím, kdo měl pravdu. Zavedly se zase poplatky a kolky na žádosti občanů. No co dělat! Zavedla se zase i po dlouhé době daň na psy, která činí 25 Kčs na psa. V obci bylo takto zdaněno 143 psů, 24 bylo osvobozeno. MNV si údajně pomohl i finančně při zajišťování protipovodňových akcí tím, že je prováděl ve vlastní režii. Tak peníze, peníze....

52)

Místní hospodářství přes určité úsilí se nerozšířilo, tak jak se očekávalo. Komise MH pod vedením s. Kolka je 4 členná a její vliv na řízení MH není velký. Vedoucí MH s. Tiemel také nemá perspektivu. Hlavním základem MH je místní hospoda u pí. Dudová, která byla převzata do MH a je v celku aktivní. Tato hospoda prodává bez 5% přírážky, což se projevuje stálou návštěvností. Pak tam patří výmlatové středisko, které disponuje 2 starými mlátičkami. Od 1. ledna přešlo do MH i holičství, které patřilo dosud pod Komunál v Kravařích. Od 1. 9. přišla do této provozovny druhá pracovní síla. Dále tam patří stolařství p. Vodák, zámečnictví p. Gatnar, doprava p. Bortlík a to je vše. Na tyto provozy nelze čekat zázračný vzestup tržeb, naopak je třeba hledat cesty dalšího rozšíření žádaných profesí.

53)

Plénum místního národního výboru se sešlo celkem 8x. Je dobrým zvykem, že k těmto jednáním jsou pozývaní aktivisté, předsedové složek apod., takže průběh i přes určité nedostatky formální má dopad na veřejný život v místě. Toto jednání je vždy místem zásadové kritiky. Zasedání MNV tak v průběhu roku projednalo a schválilo tyto hlavní akce: Zpráva o opatření proti trestnosti v místě. Požární zbrojnice Borová, výstavba zdrav. střediska, zřízení výbojkového osvětlení v místě, vybírání správních poplatků od 1. 4. 1967, Spolupráce s LSD, s. Březovskou, s. Dospivou a dalšími, zvolení místní komise lid. kultury ve složení: Fr. Burian předseda, Josef Kretek místopředseda, Boháč Jan jedn., členové: Stuchlík G., Zajíček J., Bezděk K., Sněhota Heř.; Dále se projednala perspektiva výstavby obce, slavnostní zasedání na počest 50 VŘSR, řešení stížností ap.

54)

Počtem obyvatel se řadí naše obec mezi největší opavského okresu. V roce 1937 čítala obec 2.887 obyvatel. K 31. 12. 1967 čítá obec 3.394 obyvatel. Průměrný přírůstek (k porovnání) ČSSR byl 142

osob (1946) a v roce 1966 jen 71 osob! V naší obci se narodilo v tomto roce 48 nových občánků, z toho (neuvedeno) chlapců. Všichni se narodili mimo Bolatice v blízké porodnici v Opavě. Celkem bylo našimi občany uzavřeno 38 sňatků, z toho v obci 21. Rok 1967 byl rokem nejvyšší úmrtnosti za poslední léta. Celkem zemřelo 40 občanů, z toho mimo obec 14 (nemocnice). Staří pamětníci si již dlouho nepamatují, že by taková infarktová vlna zasáhla naši obec. Všichni občané se nechávají pohřbívat církevně. Obdobně je to u sňatků.

55)

Školní rok 1966/67 začíná jak obvykle pro školní děti brzo. Jsou ještě prozářeny sluncem a voní lesem a vodou a oči s odleskem prožitých prázdnin ještě zaletí do oken a dále ven do teplých a slunných dálav

Ředitelem školy zůstává i nadále s. Ludvík Zátopek, jeho zástupcem Frant. Kubín. Došlo ke změně skupinového vedoucího, kde místo s. Kučerové převzala funkci s. Ludmila Nováková. K výkonu vojenské služby odešel s. Kozák, na mateřskou dovolenou odešla s. Čížková, na vlastní žádost odešla s. Matuchová. Na praxi byla na školu přidělena s. Hrudníková. Dále na školu přišla s. Davidová z Opavy a bolatický rodák s. Slivka. Funkci školního lékaře vykonává dětská lékařka s. dr. Krajčová.

56)

Přehledná tabulka:

Třída	Celk.	Chl.	Dív.	Opožd.	Vych.	Náb.	Třídní učitel
I A	26	16	10	1	-	-	Stuchlíková Jana
I B	25	16	9	-	-	-	Kubínová Blanka
II A	26	9	17	1	-	-	Březovská Marie
II B	26	10	16	2	-	1	Lišková Marie
III A	36	16	20	1	-	1	Fišerová Marta
III B	36	17	19	2	-	4	Dzidová Eva
IV A	35	19	16	5	-	1	Jurášková Božena
IV B	34	15	19	4	-	3	Teuerová Lucie
V A	27	12	15	1	1	3	Kolarčíková Frant.
V B	27	11	16	5	-	2	Vrbková Zdeňa
V C	24	12	12	3	-	1	Zemanová Věra
VI A	37	18	19	4	-	7	Krejčířik Luděk
VI B	38	16	22	6	2	5	Drozd Josef

VII A	28	18	10	3	2	7	Mlčochová Jarosl.
VII B	28	17	11	4	1	10	Fišer Jiří
VII C	26	15	11	2	-	10	Vrbka Oldřich
VIII A	30	16	14	2	2	-	Janoušková Marcela
VIII B	30	14	16	2	2	-	Kučerová Věra
IX A	32	15	17	-	32	-	Šimečková Růžena
IX B	31	14	17	-	31	-	Labuda Josef
I - V	322	153	169	25	1	16	
VI - IX	280	143	157	23	72	39	
Σ	602	296	306	48	73	55	

57)

Bez třídnictví jsou s. Zátopek, s. Kblín, Matoušková, Hrudníková, CISOVSKÁ, Čížková a Nováková. Při hodnocení úrovně tříd hodnotí škola nejhůř 5. třídy. Během školního roku nedošlo k žádným větším přestupkům. Pouze v 5 případech byla snížena známka z chování. Je však zajímavé pozorovat u dětí zvyšování lhostejnosti k učivu a životu vůbec a to i ze stran rodičů!

Tabulka prospěchu dle ročníků:

Postup. ročník	Počet žáků	Prospěli		Neprospěli	Mají 5 z předmětu			2. stupeň chov.
		celk.	z toho s vyzn.		češt	rušt.	mat.	
I.	51	48	-	3	3	-	-	-
II.	52	51	-	1	1	-	1	-
III.	72	69	-	3	3	-	2	-
IV.	69	60	-	9	8	3	4	1
V.	78	73	16	5	5	4	1	-
VI.	75	75	12	-	-	-	-	3
VII.	82	82	8	-	-	-	-	-
VIII.	60	55	6	5	1	-	4	1
IX.	63	68	14	-	-	-	-	-
Celkem	602	586	72	26	21	7	12	5

58)

Pionýrská organizace zahrnuje 4 oddíly jisker a 14 oddílů pionýrů. Celkem má škola 288 žáků pionýrského věku. Ve škole pracují tyto zájmové kroužky: modelovací, fotografování, zdravotnický, požárnický, stol. tenis, kopaná, a další tělovýchovné kroužky organizované podle tříd. V tělových. kroužcích byla velmi bohatá činnost, která obsahovala i 100 jarních km a putování po Beskydách. V okrskových soutěžích se naše škola umístila velmi dobře.

Průměrné známky školy z jednotl. předmětů:

Český jazyk 2,6	Ruský jaz. 2,6	Vlastivěda 2,5
Dějepis 2,5	Zeměpis 2,5	Psaní 2
Matem. 2,6	Fyzika 2,7	Chemie 2,1
Biologie 2	Tělových. 1,6	Rýsování 1,9
Kreslení 2,3	Hud. vých. 1,7	Ruč. práce 1,6

59)

Tradiční dětský karneval byl velmi úspěšný. Je to i velká příležitost pro bujnou fantazii dětí a pýchou rodičů. Pionýři pomáhali i v JZD při sklizni brambor a dále finanční částkou za sběr materiálu věnovali bojujícímu Vietnamu. Zlepšila se velmi pomoc patronátního závodu Juta. Nejlépe ze složek si v PO počíná ČSPO, který koná pravidelné cvičení pož. kroužku. Zdá se, že PO se po letech stagnace probouzí k životu.

Zdravotní stav žáků je dobrý, absence se snížila oproti m. roku o 6 tisíc hodin. Hlavní onemocnění byla chřipka, angína, zarděnky. Tělesně slabší žáci byli odesláni do ozdravovny. Na škole se provádí všechna běžná hromadná očkování a je to opravdu dobrá prevence!

60)

Volba povolání je jak pro žáky, tak i rodiče velmi významná. Do škol 1. cyklu se dostalo 10 žáků. Do učení odešlo: Kovoobor 14, stavebnictví 13, zemědělství 4, hornictví 1. Velké potíže jsou každoročně s umístěním děvčat. Z 13 děvčat nastoupilo do učení v Kovooboru 5, do služeb 3, pět děvčat se hlásí jinam.

Nová škola, postavena v roce 1960, potřebuje nutné opravy. Pro nedostatek Kčs provádějí se jenom ty nejnutnější úpravy. Provedla se výměna žlabů, opravila se střecha. Doplnilo se vnitřní vybavení

učeben, provedly se nátěry ap. Provedla se výměna čerpadla ve vodárně, ze které odebírají vodu i místní občané. Velké závady jsou i v izolaci, kde při deštích proniká do šaten voda.

61)

Školník však bohužel na škole ještě není a je to cítit na každém kroku. Vypomáhá s. Hertel, Kašný, Kolarčík.

Rodiče věnují práci školy značnou pozornost. Na rozdíl od minulosti mají o své děti zájem, hlavně pak v posl. třídách. Jednotliví učitelé svolávají rodiče do svých tříd, účast je dobrá a i přednášky zaměřené k výchově dětí jsou velmi dobře navštěvovány. Výbor SRPŠ pracuje dobře, novým předsedou zvolen inž. Hluchník. Velmi úspěšný byl Dětský den, kde rodiče plně spolupracovali. Dobře spolupracuje Juta, zahrádkáři, JZD a ČSPO. Je jen škoda, že účast učitelů na veřejném životě je až na několik čtených výjimek, malá. Leží to hlavně v ženách, které po své pracovní době mají své úkoly v domácnosti.

62)

Významné školní události i v tomto roce byly náležitě oslaveny. Škola se plně zapojila do oslav 100 let výročí P. Bezruče. Na škole přednášeli herci z opavského divadla i Fran Směja. Dále se slaví všechny celonárodní akce a je škoda, že mnohé oslavy jsou pro nezájem starší generace výhradně navštěvovány a zaplňovány dětmi.

Myslím si, že naše škola plní své poslání dobře. Je ovšem také pravda, že doby tak zvaných vesnických učitelů jsou již daleko za námi. Dnešním učitelům to nemůže mít nikdo za zlé. Změnily se životní podmínky obyvatel, na vesnici je dostatek místní inteligence a navíc problematika vesnice a života v ní je úplně jiná.

63)

Mateřská škola v obci je i nadále umístěna v budově bývalých jeslí. Není to sice žádné konečné řešení, jedná se za daných podmínek spíše o dlouhodobé provizorium. Každopádně se zdá, že funkci mateřské školy převzaly v obci tzv. „babičky“, které za určitou úplatu (asi 300 Kčs) děti vychovávají po dobu matčina zaměstnání. Většina mladých manželů to takovým způsobem vychází.

Počet dětí v mateřské škole činil v průměru za tento rok 44 dětí. O děti se staraly 4 učitelky, 1 kuchařka a 1 pomocná síla v kuchyni a jedna uklízečka. Průměrná kvóta je maximum kapacity a podle nových hledisek se zdá, že náklady na toto sice nutné zařízení jsou značné. Poplatky za děti se platí dle výdělku a počtu dětí ve výši Kčs 0,50, 1,50, 2,50 a 4.

64)

Borovská škola má své dobré tradice. Ve šlépějích vlasteneckých předchůdců pokračuje i nadále dobře učitel, ředitel jednotřídky s. Bohumil Složil. Na škole je tento stav žáků:

1. postupný ročník 12 žáků; z toho 5 chlapců
2. postupný ročník 16 " ; " 9 " .

Průměr známek v jednotlivých předmětech byl následující: jazyk český 1,9, počty 1,8, těl. výchova 1,2, výtvar. výchova 2,0, hudební výchova 1,5 a pracovní vyučování 1,4. Nikdo nepropadl a jen 1 žákyně měla 4. stupeň z počtů. Během roku byla školní docházka narušena chřipkovou epidemií, kdy denně chybělo až 35% dětí. Dále v březnu a únoru skoro všechny děti prodělaly zarděnky. Žáci jsou velmi aktivní a mají úctu ke starším lidem a i jinak jsou velmi ochotní.

65)

Události na škole mají svůj rytmus daný plánem vyučování. Jsou ovlivňovány i lidmi. S. Ing. Rudolf Hlučník odešel z funkce předsedy SRPŠ a na jeho místo zvolen s. Rich. Hlučník. Další členové jsou pak Bruno Mertens, Vl. Antoš, Rich. Rataj a Am. Jurásek. Děti navštívili v Opavě divadlo – Kukátko strýce Jedličky; v únoru si uspořádali dětský rej; ke konci roku byl vykonán pěší výlet na letiště do Zábřehu, kde žáci podnikli vyhlídkový let. Školu navštívil polský host, pí. ředitelka Graganková z Křenovic. Škola byla znovu po dlouhé době vybavena vyučovacemi předměty. Bylo provedeno sluchátkové zařízení, magnetická tabule ap. Byly vybičeny záchody, vymalována chodba a učebna. Tím zase po delší době po ustání řečí o zrušení školy bylo do ní něco investováno; i když velmi málo!

66)

Doplňk záznamů: Otakar Káňa: Sociálně ekonomická a organizační základna něm. iredentisu na Hlučínsku (Slezský slovník čís. 3- 1966) Tabulková část: Opční proces na Hlučínsku probíhal dle Káně ve 3 etapách od února 1920 až do ledna 1922. V průběhu odešlo 4.666 osob do Německa, čímž došlo k snížení počtu obyvatel o 9,7%.

%										
Podíl okupantů obce	Podíl Němců v obyvatelstvech		Podíl Něm. stran ve volbách		Němci sčítání 1935	Podíl Něm. klasů volby 1935	Sezónní dělníci do Něm.	Podíl dětí Němců vyuč. r. 35/36		
	1910	1921	1925	1929				privát	Něm. šk.	M

6,5	3	12	75	60	6,5	80	7,5	-	20,4	20,4
-----	---	----	----	----	-----	----	-----	---	------	------

Dle tohoto materiálu je zjištěno, že třetí nejsilnější proněmeckou obcí byly Bolatice, kde optovalo 6,5% obyvatel a na sezónní práce jich odjíždělo ročně 10%. Pro německé strany hlasovalo ve volbách 70 – 80% obyvatel a do Privatunbeciklu dokonce chodilo 42% dětí!

67)

Počet hlasů ve volbách v roce 1925,1929 a 1935 odevzdaných pro německé strany:

1925	Počet hlasů:	%:	BDL:	Soc. dem:	DNP:	DCH:	DNSAP:
	811	73	-	486	5	388	-

1929	Počet hl:	%:	D. Wahlg:	D Soc. dem:	DNP:	DCH:	DNSAP:
	712	68	458	458	22	225	7

1935	Počet hl.:	%	D. Soc. dem:	Bdl:	DCH:	Wahlbl.:	SDP:
	963	80	63	1	45	-	854

Tato tabulka jasně ukazuje fašizaci naší obce!

Přehled počtu dělnictva z naší obce na práci v Něm:

Rok 1937:

Počet obyvatel: 2.877 počet dělníků do Něm.:288

tj. 10% všeho obyvatelstva. Z toho na pracovní smlouvu do zemědělství 50 mužů a 102 žen. Na cestovní pas odjelo do Německa 38 mužů a 69 žen. Ve stavebnictví 29. Z toho se z Německa vrátilo 115 mužů a 168 žen. Zůstali v Německu 4!

68)

Ze statistiky je zřejmé, že nejvíce obyvatel jezdilo na práce do Německa z Bolatic, Kravař, Koutů, Štěpánkovic a Bohuslavic. Z Bolatic zůstalo nejmíň lidí v Německu.

Počty a podíly Němců na sčítání a ve volbách:

Sčítání:

Bolatice 1921: 414 Němců, t. jest 18%

1931: 54 “ , “ 2%

Volby:

1925: 811 Němců, tj. 73%

1929: 712 “ , tj. 63%

1935: 969 “ , tj. 74%

Při sčítání lidé uváděli, že mluví po moravsku, ale při tajných volbách se přiklonili k němectví! Zvláště silný podíl němectví souvisel jistě s hospodářství a sociální strukturou. Tyto údaje mohou jednou posloužit k objektivizaci situace v našem území a myslím si, že je správné je uvést.

69)

Rozpočet MNV je tento rok poměrně vysoký, neboť obsahuje i výdaje na inv. výstavbu místního hospodářství v částce Kčs 3,000 000.

Příjmy:	Skutečnost:		
Daň z příjmů obyv.	2.652	Daň zeměd.	225.372
Daň domovní	80.990,50	Správ. popl.	19.308
Vodní hospod.	659	Doprava	3.090
Školství	109.531,96	Kultura	58.850,40
Místní hosp.	8.540,25	Ostatní	24.018,85
Odvody podniků	82.300	Fond rezerv	41.259,45
Investice	2,723.288,12	Nerozp. příj.	4.165
Pokuty	2.809	Ostatní příj.	122.049,95
Převody prostř.	3.830		

Celkové skutečné příjmy Kčs 3,572.694,98, z toho od obyvatelstva 537.365,21.

Výdaje odpovídají až na malé výjimky plánované skutečnosti. Pro zajímavost uvádím výdaje některých kapitol. Vodní hospodářství 7.579 Kčs, výstavba 87.928 Kčs, doprava 30.277 Kčs, vnitřní správa 19.613 Kčs, MH 70.046,34 Kčs, školství mateřské 17.953 Kčs, zákl. devítiletka 110.974 Kčs, školní potřeby 22.296 Kčs, školní jídelna 140.796 Kčs, kultura 35.610 Kčs, social. zabezp. 17.500 Kčs, vnitř. správa 38.343 Kčs, výstavba 2.722.664 Kčs (kanalizace).

70)

Jaké bylo počasí? Po mírném dešti 1. 1. se dostavil 3. 1. mráz a ochlazování stoupl po napadnutí sněhu 7.1 až na -12°C . Dne 12.1 nastalo oteplení, ale zmrzlá půda se udržuje i nadále při slabém mrazu. Déšť z 22.1 přešel na sníh, 24.1 byly mlhy, 26. ledna tálo. Následoval studený vítr, mráz a déšť, po kterém zůstala námraza na silnicích. Další střídání mrazu s táním přivodilo bláto, kterým začínal únor. Dne 7.2 bylo ještě poměrně teplo. 8. února den svých narozenin, přišla vánice s následujícím sluncem. 9. února padal sníh, svítilo slunce, přišel vítr a mráz, oteplilo se až 15. 2. slabý déšť 20. a 21. 2. potom se vyjasnilo a přišel mrazík. Do konce února udržovalo teplé, pěkné počasí. Dne 6. a 10. března popršelo a bylo velmi teplo se slunkem. Dne 12. března se ochladilo, přišly malé přeháňky se sněhem, větrem, střídaly se teploty. Dne 16. března se blýsklo a zahřmělo a přehnal se hrozné mračno se sněhovou přeháňkou.

71)

Dne 18. března byly přeháňky celý den, 19. 3. padal sníh, který ztál. První jarní den tj. 21.3 byly znovu přeháňky. 26.3 slunéčko s větrem, ale druhého dne přšelo. Po rozjasnění byly koncem března a začátkem dubna mrazíky. Další vítr přivál slabí přeháňky a po dešti dne 7. dubna nastalo velmi teplé počasí. Citelné ochlazení nastalo 13. dubna. V následujících dnech se počasí nakrátko otepluje a pak přišlo citelné ochlazení, déšť a 18. až 19. dubna sníh, který ale ihned ztál. Dne 21.4 bouřka a nadále zůstává chladno. Stromy nasadily silně na květ. Mráz a přeháňky byly 24. až 25. 4, sníh však zmizel a po chladnějším počasí stromy rozkvetly a silně se oteplilo. Dne 3. května přišel silný déšť. 1. Máj nádherné, teplé počasí.

72)

Zemědělství je v naší obci oproti celostátnímu průměru stále ještě rozděleno na dva sektory, které ale začínají již vedle sebe žít při vzájemném respektování svých specifíků. Letošní rok byl pro zemědělskou výrobu rokem nejlepším od osvobození, hlavně k tomu přispělo mimořádně příznivé počasí, jakého si už dlouho nepamatujeme. Pro ilustraci změn uvedu několik údajů o zem. struktuře obce s odvoláním na práci s. Káně ve Slezském sborníku, čís. 3, 1966, str. 316. :

Počet obyvatel: 2400, počet zem. závodů: 63. Z toho: do 5 ha 32, od 5 do 10 ha 16, nad 10 ha 15 a 1 velkostatek. Dále se uvádí 1 mlýn, 1 cihelna a 83 živností a obchodů. Při údajích chybí rok, mám zato, že se jedná o sčítání v letech 1931!

73)

Soukromý sektor měl v tomto roce jak již pověstně o zemědělství řečeno, mimořádně dobrý rok. Příčinu vidíme i ve stále se zlepšující mechanizaci. V obci máme t.č. 40 traktorů a půdních fréz! To samozřejmě se projevuje ve větší užitkovosti dobytka, který dnes převážně dojí a již netahá! Jen málo ještě spatřuješ ve vesnici krávu zapřaženou ve voze. Pryč jsou minulé doby! O traktory je stále větší zájem, a kdyby nebyly ze stran úřadů činěny potíže při nákupu starších strojů od social. sektoru, byla by myslím již vesnice mechanizována. Zajímavý je i fakt, že zemědělci mají důvěru ve stabilizaci poměrů, neboť začínají investovat do zem. výstavby! Tak Pašek, Teuerová, Fus, Mrkva, Drastík a další.

74)

Příklad zem. závodů soukr. sektoru:

Soukromí zemědělci obhospodařují 458,16 ha zem. p., z toho 408,70 ha orné. V obci se i nadále udržuje 517 zem. závodů podle těchto skupin:

Od 0,10 ha	do	0,30ha	162 závodů
Od 0,30 "	do	0,50	146
Od 0,50 "	do	2	179
Od 2 "	do	5	18
Od 5 "	do	10	5
Od 10 "	do	15	4

Nad 15 ha máme v obci 3 zem. závody.

Je třeba ještě podotknout, že v místě ještě hospodaří 30 záhumenkářů JZD. Z tabulky je zřejmé, že prakticky nedošlo ke snížení u nejmenších vlastníků, kteří touto půdou si přilepšují svou vyživovací základnu. Došlo jen ke změnám v kategorii od 5ha nahoru.

75)

Stavy hospodářského zvířectva: (S.S)

Zde prakticky nedošlo k žádným velkým změnám, ale podařilo se konečně v obci likvidovat TBC dobytka, což je mimořádně významné. Přitom stát velmi štědře podpořil subvencemi i soukromý sektor, takže držitelé nemocného dobytka neutrpěli žádné citelnější ztráty. Podle sčítání dobytka jsou stavy:

Skotu máme v obci 367 ks, z toho 178 krav.

Vepřů bylo zaevidováno 309 " , " 12 prasnic.

U vepřů nízké stavy, neboť bylo současně provedeno 474 domácích porážek vepřů!

Celkový stav slepic je 4.014 ks, i zde je dle mého názoru stav minimálně o 50% vyšší! Poměrně vysoký stav koz v obci, 379 kusů ukazuje, že ještě mnozí si je drží pro mléko a hlavně pak kůzlata!

76)

Jak plnili soukromí zemědělci dodávky?

Musím uvést, že poprvé od osvobození obce se zemědělci s úkoly čestně vyrovnali. Myslím si, že i cenové opatření vlády vytvořilo podmínky pro zlepšení dodávek a potom nezapomeňme i ten velmi příznivý rok. Dále se dostává čím dál tím více strojeného hnojiva, i když jeho ceny se v tomto roce podstatně zvýšily až o 60%!

	Plán:	Dodávka:
Maso:	600q	626q
Mléko:	270.000 l	303.850 l
Vejce:	200.000 ks	200.000 ks
Obilí:	892q	853q
Brambory:	892q	967q
Cukrovka:	5.050q	4.015q

Takových výsledků ještě v místě nebylo dosaženo! Nesplnění obilovin zapříčinila velká vedra, kde došlo ke snížení ha výnosů u žita!

77)

Pro přehled uvádíme i plnění některých zem. závodů:

Paní Teuerová Anežka, 15,5 ha zemědělské půdy

	Plán:	Skutečnost:
Maso:	26q	27,47q
Vejce:	6.100 ks	7.719 ks
Mléko:	11.000 l	11.989 l
Obilí:	60q	60,50q
Brambory:	67q	67q
Cukrovka:	400q	456q!

Pan Kupka František, 12,8 ha zemědělské půdy

	Plán:	Skutečnost:
Maso:	23q	22,14q
Vejce:	5.500 ks	4.003 ks
Mléko:	10.000 l	7.671 l
Obilí:	51q	51 q
Brambory:	51q	58q
Cukrovka:	400q	138q

Dva závody a jak rozdílné hospodářské výsledky!

78)

Dodávková morálka jak již řečeno se mnoho zlepšila, přesto ale dobrých zemědělců se mnoho nerodí.

Ani u nás v místě!

Pan Michalík František, Padoly 24 – 5,50 ha

	Plán:	Skutečnost:
Maso:	12q	15,50q
Vejce:	3.000 ks	3.422 ks
Mléko:	5.000 l	5.551 l
Obilí:	30q	30q
Brambory:	30q	30q
Cukrovka:	200q	176q

Přitom tento zemědělec je invalidní a hospodaří jenom silou své vůle. Musím tohoto člověka pořád obdivovat, neboť se nenechal zlomit socializačním tlakem, který mu jistě přinesl i mnoho dalších osobních nepříjemností. Přitom tento zemědělec provedl modernizaci svého závodu jak po stránce stavební, tak i strojní.

79)

Kociánová Kateřina, 3,83 ha zem. půdy

Maso: plán 700 kg skutečnost 824 kg

Vejce: plán 1500 ks splněno 1.585 ks

Mléko 3.200 l splněno 1.799 l; obilí 13q, splněno 14q; brambory 13q, splněno 17q; cukrovka 100q, splněno 160q. Nesplnění mléka zaviněno dodávkou tuberkulózou krav na jatky.

Jurášek Jiří, Hlučínská 2 – 1,94 ha z.p.:

Maso 350 kg splněno 350 kg; vejce 1100 ks dodáno 1.190 ks; obilí 350 kg splněno 300 kg; brambory 350 kg splněno 350 kg; cukrovka 0 dodal 41g.

Intenzita zem. výroby u soukr. sektoru, hlavně u větších zem. závodů je značná. Musíme uvážit, že drobní držitelé nejsou povinni odvádět, takže tíha produkce leží na větších zemědělciích. Je však jisto, že vesnice nevyprodukuje ani to, co sama spotřebuje.

80)

Mnoho se změnilo na naší vesnici v posledních letech v našem zemědělství. Zemědělec, tedy i soukromý, který se dosud udržel, má všechny předpoklady pro dobré hospodaření a to jak materiálové, věcné tak i cenové. Doba monopolů první republiky tyto možnosti nedávala. Soukromý zemědělec má toho času i dostatek sezónních prac. sil, kterým platí dobře, zcela jinak, než v minulosti. Možno říci, že v určitém směru došlo na vesnici k soutěži obou způsobů hospodaření a je věcí osobní cti i soukromého zemědělce, aby nezůstal moc pozadu za JZD. Možno říci, že v minulosti napjaté stavy mezi soukromým sektorem a JZD jsou za námi. Lidé se navzájem respektují, ba vytváří se i dobrá spolupráce. Každý zemědělec produkuje a prodává, neboť potřebuje peníze.

81)

Ovšem jedno stojí za povšimnutí! Svobodný soukromý zemědělec těžko najde v obci a v blízkém okolí nevěstu! Žádné děvče se dnes za zemědělce nevdá! Tak vidíme, že na 3 velkých zem. závodech jsou 3 ženiši v pokroč. věku. Je však třeba uvést, že zemědělci mají zájem o zem. půdu, neboť dochází k dalším nákupům půdy, což ještě před 5 roky bylo nemyslitelné. Směrný územní plán obce již proto ani neuvažuje se zabíráním další půdy pro stavební účely, ale navrhuje využití proluk, kterých je v místě dosti. Myslím si, že je málo obcí v okrese i ve státě, které mají tak příznivé podmínky pro pěstování zeleniny a ovoce, neboť u všech nově postavených domků, je jich od roku 1945 na 280, všude dostatek zahrady.

82)

Pěstování ovoce v místě není sice novinkou, ale intenzivně se začíná rozvíjet v posledních letech díky iniciativě zahrádkářů. Je možno pozorovat, že zahrádkáři opouštějí staré metody vysokých a polokmenů a začínají vysazovat čtvrtkmeny, trpaslíky a odnože. Zahrady mají pěkný vzhled, jsou ošetřovány a velická pozornost se věnuje i pěstování zeleniny. Stromkům se dostává potřebných postřiků i pohnojení, takže úroda povětšinou dobrá. Letos však bylo dost třešní, švestek a hrušek, méně a málo však jablek. Předchozí úroda byla mimořádně velická. Velmi efektně působila výstavka ovoce, která ukázala, že v obci se daří všem druhům ovoce a hlavně však, že lidé si začínají pozvolna i uvědomovat ekonomický přínos ovocnářství.

83)

Vesnice má svá měřítka. Ty tam jsou doby, kdy připomínky zemědělců nebyly brány vážně. Přitom nám je jasné, že situace v místě dořešena není. Při všem kladném, co beze sporu přináší družstvo, je si třeba uvědomit, že soukromé zemědělství je za dnešních podmínek i velmi efektivní a že dává vlastníkovu v současné době finančně více, nehledě samozřejmě na časové zatížení. Je příznačné pro

místní podmínky, že každoročně po výroční schůzi JZD, která je spojena s hostinou a tancem, si i soukromí zemědělci pořádají obdobnou zábavu, sice v menším kruhu, ale dělají ji. Mám ještě ve sluchu slova staršího zemědělce, který říká: „Co auto, traktor, to nic není, mám na to prostředky, ale kdyby nám to dali tak, jako družstvům, myslím cenově“.

84)

Ekonomický celek JZD Opavice v tomto roce se dále stabilizoval. Pomohl tomu jednak velmi dobrý hospodářský rok a dále se stále zlepšující situace v organizaci a zařízení. Bylo také na čase. Okolní družstva jako Kobeřice, Štěpánkovice hospodaří samostatně a výsledky mají taktéž dobré. Dlouho museli družstevníci čekat na toto zlepšení a na rozdíl od státních statků si celou stabilizaci zaplatili z větší části ze svého. Lidé v družstvu mají zájem o práci, když vidí, že jejich práce je oceňována. Nový systém řízení včetně cenového zvýhodnění není však rozhodující. Velký vliv má i skutečnost, že do JZD začíná postupně stále méně mluvit určitý okruh lidí, kteří obrazně nepoznají oves, ale cítili se předurčení radit zemědělcům, po případě je vést. Vždyť i zde v EC jsme měli předsedy, kteří snad prošli všechny funkce v okrese.

85)

Zemědělství dostává svou důležitost i po jiné stránce. Mění se totiž samotné postavení družstevního zemědělce, který již obrazně se nemusí krčit někde v rohu a přihlížet k tomu, jak někdo jiný rozhoduje o jeho osudu. Bylo tomu tak i při slučování. Můžeme klidně říci, že popud vyšel ne od zemědělců, ale od jiných funkcionářů. Přitom osud družstevníků při velmi nízkých praovních jednotkách již méně koho zajímal. Pokrčilo se rameny, no a snad to vyjde. Je proto jenom dobré, že si družstvo začíná samo rozhodovat a že přestává hrát nerovnoprávného partnera. Tato situace se odráží v myšlení členů. Postupný růst mechanizace navíc vůbec již nevyžaduje stovky brigádníků, na jaké jsme byli zvyklí ještě před nedávnem. I práce v JZD je již vítanou a znám případy, kdy by lidé chtěli, ale JZD nechce.

86)

Nás ovšem zajímá převážně situace v místě. JZD ještě v tomto roce nepojalo celou velkou část vesnice a těžko ji v dohledné době úspěšně pojme. V tom myslím ani neleží problém socializace. Lidé si nějak na sebe zvykli i v těchto ještě neuzavřených otázkách. Je v tom i kus dobrého příslibu pro budoucnost. Lidé totiž poznávají, že jsou na jedné lodi, přičemž budou rozhodující ekonom. výsledky. Družstvu se začíná dařit, ale i mnozí soukromí rolníci si stojí velmi dobře. A čas působí. Stará, tvrdá, kapitalismem odepsaná generace půjde a to v dohledné době. A že by chtělo ještě mládí tak dříť, jako

velká část našich samost. zemědělců? Pochybují, čili otázka se vyřeší sama; generačně a snad i v tom je kus prospěchu pro vesnici. Lidé si nějak líp zvyknou a půjde to lépe.

87)

Jsem jedním z občanů vesnice, který odpracoval v minulosti stovky hodin a desítky dnů na pomoc zemědělství. Dělali jsme to rádi, ale dnes vím, že to není ono. Ano, když se dnes dívám na práci obětavého a neúnavného s. Rataje Josefa, který po založení družstva celá ta léta nejen pracoval, ale dřel. Tento vesnický synek, vyučený tesař, na rozdíl od všech jiných a předešlých funkcionářů se to učil tak dlouho, že může leckterého studovaného zemědělce strčit do kapsy. Ano s. Rataj tomu rozuměl, měl důvěru lidí, i když byl někdy špatně naložen, byl takto chápán a respektován. Tudíž zde řečeno, že jen na dětských přídavcích se přivedl sám o takových 60.000 Kčs, neboť v této době se funkcionářům přídávky na děti nevyplácely a JZD bylo ekonomicky slabé.

88)

Josef Rataj; dlouholetý vedoucí úseku Bolatice odchází v tomto roce na vlastní žádost. JZD s ním jednalo, ale myslím si také, že Rataj je i unaven a potřebuje klidu. Odchází z JZD do závodu Juta, kde bude pracovat u dopravy. Kus plodné, lidské práce by mělo býti zhodnoceno. Bohužel, i když náš systém má celou řadu svých specifických předností, pak ve směru na lidi mu ještě toho hodně chybí, abychom mohli o něm říci, že je humánní. Myslím to v přímé souvislosti s odchodem s. Rataje z družstva. A tak si myslím, že soudr. Rataj odchází i trochu vnitřně nakvašen. JZD mu však za mnohé vděčí. Byl přísným k sobě, ke svému okolí, ale byl člověkem, který lidem rozumí a který byl také svým okolím ctěn.

89)

Novým úsekářem byl jmenován Ing. Jaroslav Vyhnánek, rodák z Kateřinek. Slouží mu ke cti, že se velmi dobře uvedl a možno říci, že je hlavně mezi pracujícími ženami v JZD velmi oblíben. Zdá se, že situaci zvládl a zdá se, že i ženy si ho pochvalují i po stránce výdělkové. S. Rataj prý více na nich spořil. Budoucnost ukáže i jeho postavení a přínos. V EC nastoupil v tomto roce i nový agronom s. Ladislav Zegzula a nový ekonom s. Ing. Oldřich Müller. Tato výměna vedoucích pracovníků má přispět k další stabilizaci celku. V obci působí dále i nová vedoucí rostlinné skupiny pí. Herudková, která se dobře uvedla. V místě jsou ještě dodnes zaměstnány ony ženy pracovnice, které v něm pracují od jeho založení. Zestárly tyto ženy a mnohé již brzy půjdou na důchod.

90)

Poměry uvnitř JZD se také velmi změnilly. Dnes jak již řečeno, představuje družstvo i výhodné výdělkové možnosti.

Tak uvedu pro zajímavost pár údajů ze živočišné výroby:

Kravín I. pracují 2 směny po 7 ženách Ø výdělek 2.100 Kčs.

Kravín II. pracuje 7 žen na 1 směnu, Ø 1.750 Kčs.

Průměrný stav dojnic je 250.

Ve vepříně na Borové pečují 2 ženy o 250 – 300 vepřů a jejich výdělek činí v průměru Kčs 1.500. Pracovní jednotka činí Kčs 17 a prasnic, které činí dohromady na PJ 22,95 Kčs. Tuto změnu je nutno uvítat, neboť není možno zemědělce jen utěšňovat a hmotný interes nikde! Při nedostatku prac. příležitostí hlavně pro mladá děvčata není ani možno zaměstnat je v JZD! Družstva se začínají stabilizovat a lidé a to i mladí již pracují i rádi v zemědělství.

91)

Živočišná výroba je rozhodujícím článkem i našeho EC. V tomto roce byla v družstvu likvidována tuberkulóza skotu. V důsledku toho došlo i k úbytku 57 telat, protože bylo přesunuto 18 krav do Čech, TBC, ale březích. Úspěšný chov telat je zlepšen a dotací teletníku. Velmi úspěšný je i chov slepic a tím i snůška vajec. Je potěšitelné, že téměř ve všech ukazatelích je JZD nad celookresním průměrem. Z Bolatic je třeba vyzvednou s. Slivkovou s odstavem 22 ks selat, s. Sněhotovou se snůškou 190 vajec na slepici a další pracovnice, které začínají mít opravdu zájem na svých úsecích.

Vývoj užitekosti dojnic dle litrů nadojených:

	1500	1800 l	do 2000	do 2250	do 2750	3000 l
1966	73	29	49	36	46+36	20
1967	29	27	61	62	124	47

do 3250 l 23, do 3500 l 25, do 3750 l 9, do 4000 l 9, do 5000 l 1!

92)

Kvalita skotu je v místě na vysoké úrovni a v obci máme dojnice, jejichž telata mohou být zařazena do třídy Elite!

Dojivost v rámci EC na 1 dojnici:

	D. Benešov	Bolatice	Bohusl.	Zábřeh
Kravín 1	2.186 l	2.535 l	2.269 l	2.073 l
Kravín 2	2.424 l	2.150 l	-	-
“ 3	2.733 l	-	-	-
Přírůstek telat:	0,56 kg	0,58 kg	0,42	-
“ ml. skotu:	0,51	-	0,50	-
Přírůstek vepř.:	0,49	0,47	0,53	0,55
Ø odstav telat:	15,6	20,2	21,15	19,10
Snůška vajec:	164 ks	191 ks	148 ks	-
Hynutí telat:	2 ks	11 ks!	4 ks	1

Celkem se v EC narodilo 442 ks telat a 2.472 ks selat, takže i v oblasti zástavu vlastního vepřového zástavu je již družstvo soběstačné.

93)

Traktorů má EC celkem 34 kusů, z toho 2 pasáky. Z hlavních strojů pak vlastní 3 kombajny SK4 a 2 ŽM. Kromě toho další speciální stroje jako kombajny na brambory, řepu ap. Mění se postupně práce v zemědělství. I letos je starý způsob sklizně zapomenutý. Skoro celá úroda obilovin se sklízí dvoufázově, poskrovnu pak přímo. Letos to zase pěkně vyšlo, neboť počasí bylo přímo ideální. V roce 1967 měl EC tyto výměry plodin - pšenice 350 ha, zrniny celkem 692 ha, cukrovky 138 ha a řepy 62 ha.

Průměrné hektarové výsevy:

Pšenice 26,2q, žito 19,5q, ječmen 27,8q, oves 29q, řepka 20,7q, brambory ranné 135q, brambory pozdní 201q!

Průměrné realizační ceny plodin: pšenice 155,35 /q, žito 151,89/q, ječmen 163,07/q, oves 118,35/q!

94)

Realizační ceny živ. výroby:

Mléko 2,42 Kčs/l, hovězí žír 13,04 Kčs/kg, prasata 12,35 Kčs/kg, krávy 9,85 Kčs/kg.

Ekonomický celek má celkem 1.166 skotu, z toho 461 krav. Praset celkem 1.920 ks, z toho 180 prasnic. Slepice je v družstvu 3.983 ks. Koně ještě 51 kusů! Na 100 ks krav je odchováno 88,1 telat.

Celkem bylo vyrobeno 1, 102.000 l mléka! Průměrná denní dojivost činí 6,27 l. Roční dojivost pak 2.280 l. Bylo vyrobeno celkem 1.416q hovězího masa. Na 1 prasnic bylo odchováno 19,2 selat a vyprodukováno 1.686q masa! Průměrná nosnost slepic činí 162 vajec. Vajec bylo vyprodukováno za 657.000 Kčs! Těchto několik čísel ukazuje, že výroba se dostává z plenek a že JZD se řadí mezi dobře hospodařící celky. Dobrá živočišná výroba je vizitkou dobrého hospodářství a EC se jim stává!

95)

Investiční činnost byla značná. Byl dokončen teletník v Bolaticích, kůlna v Bohuslavicích, rekonstrukce sýpky v Zábřehu, modernizace v Bohuslavicích a Zábřehu a úprava vozovky ke kravínu v Bolaticích. Při této akci pomohl závod MSA v Dol. Benešově finančně.

Výsledek hospodaření EC:

v tis. Kčs

	Plán:	Skuteč:
Materiálové a jiné náklady:	7,429	7,526
Mzdy a odměny za práci:	4,018	4,167
Pojistné:	420	254
Soc. zabezpečení:	425	409
Úroky a ost. výdaje:	120	129
Odvody z hosp. Náv. Výb.	715	628
Příděly fondům	120	241
Celkem výdaje:	14.625	15.105

Tržby a výnosy představují hlavní částku Kčs 13,051 za výrobní činnost. Družstvo hospodařilo dobře.

96)

Tržby a výnosy jakož i náklady po porovnání ukazují, že čistý zisk oproti plánu 1,302 tis. Kčs se zvýšil na 2,014 tis. Kčs. Připočteme-li dotace, je čistý zisk 2,618 mil. Kč!

JZD má ve výrobě zavedené prémiové řády. Jejich účinnost je průkazná. Prémie jsou stanoveny u př. rostlinné výrobě za kvalitně provedeny práce, za senoseč, žně, snížení ztrát ap. V živ. výrobě pak za překračování plánu výroby, za kvalitu výrobků, za bezztrátový odchov. Prémie mají motivační charakter. Pro příklad uvádím:

- a) jednocení cukrovky nad 50 arů, za každý ar 1 Kčs!
- b) plečkování za 1 ha 3 Kčs, k tomu prémie pro ohrnování 1ha
- c) za PJ při sklizni sena 4 Kčs při dodržení kvality práce

- d) za do 4% tní ztrátovost obilovin obdrží kombajner 3/ha a pomocník 2 Kčs/ha
- e) sklizeň brambor posádka kombajnu 10 Kčs/ha
- f) za odprac. PJ. při sklizni řepy prémie 5 Kčs!

97)

Hospodaření střediska Bolatice v rámci EC se podstatně zlepšilo. Bylo to z počátku všechno tak těžké, bylo třeba odvahy a hlavně pevných nervů. Obětavost starých žen a pár poctivých lidí slaví dnes svůj úspěch. Ještě však není vyhráno. Hospodaření JZD je až příliš závislé na počasí a co víš, jaké bude? Začíná se rodit i nový pohled na samotné řízení JZD a uvažuje se nahradit okr. zem. správy orgánem, který bezprostředně vyhovuje běžné praxi a potřebám zemědělství. Je však dobré, že přístup k novinkám je uvážlivý a věci se řeší s rozvahou a přehledem.

Můžeme říci, že myšlenka družstevního zemědělství ukázala svou životaschopnost a potvrdila značné své přednosti. A jak to bude tehdy, až na každé místo zasedne člověk, který tam patří?

98)

Obchodní síť v místě nedoznala v tomto roce žádných změn. Sice se uvažovalo s výstavbou obchodní jednotky v místě, ale k realizaci po dohodě s vedením Jednoty pro nedostatek finančních prostředků nedošlo. Přesto se s obchodem do budoucna počítá. Pro zlepšování zásobování zeleninou byla postavena naproti MNV dřevěná, typizovaná prodejna státního obchodu zeleninou. Vedoucí je pí. Řehánková. Tento obchod za krátký čas vykazuje tržbu 240.578 Kč! Přitom ženy si tento přínos prodejny velmi pochvalují a vesnice má dostatek stále čerstvé zeleniny a ovoce. Tržby maloobchodní sítě činí letos 19,700.884 Kčs! Jeví se stálý nárůst kupní síly obyvatel, přičemž se neberou v úvahu nákupy občanů mimo obec, které jsou ještě jistě značné. Slabší je i nadále kultura prodeje, což souvisí stavem prodejen.

99)

Tržby dle jednotlivých prodejen činí:

V prvním sloupci uvádím plán, ve druhém skutečnost:

č. 151	Jurečková	Kčs 1,436.000	Kčs 1,425.959
č. 152	Feilhauer	“ 3,103.000	“ 3,086.234
č. 242	Kurka Bedř.	“ 1,166.000	“ 1,160.579
č. 243	Kurka Alois	“ 1,149.000	“ 1,413.632
č. 318	Bortlíková	“ 1,059.000	“ 1,043.061

č. 697	Hladíková	“ 375.000	“ 365.914
č. 698	Vltavská	“ 520.000	“ 547.916
č. 699	Herudková	“ 145.000	“ 164.198
č. 406	Hrubá	“ 682.000	“ 655.329
č. 365	Valentová	“ 1,538.000	“ 1,572.320
č. 459	Kolková	“ 262.000	“ 287,504
č. 359	Kocurová	“ 654.000	“ 654.582
č. 490	Blokeš	“ 3,055.000	“ 2,654.653
č. 122	Sekáček	“ 2,298.000	“ 2,123.717

100)

K tomu ještě připočteme obrat osady Borová

č. 100 Glinzová Kčs 1,615.000 Kčs 1,659.143

č. 700 Řehánek “ 328.000 “ 382.763

Od srpna byla dále otevřena obecní hospoda. Její obrat do konce roku činí 262.802 Kčs! Kladem prodeje se jeví stále větší sortiment zboží, čímž i občané jsou i spokojenější. Podstatně se zlepšila i úroveň balení výrobků. Značné stížnosti občanů jsou ještě na kvalitu pečiva a chleba, který srovnatelně s výrobky z města je velmi špatný. Zlepšil se značně i výsek masa se všemi druhy salámu. Přesto, že došlo ke zvýšení cen masa a masových výrobků je jejich odbyt stále a stále vyšší! Znatelně se zvýšily ceny obuvi a textilu, konfekce a prádla. Nejlépe to poznávají manželky, i když oficiálně se toto zdražení nikde neuvádí. Lidé začínají počítat s každou korunou!

101)

Stavebniny nesplnily plán z důvodu nedostatku materiálu. Stavební ruch je značný a není cihel, cementu, krytiny, dlaždiček, obkladů a jiných potřebných věcí. To samozřejmě budí u lidí značnou nespokojenost. Ke konci roku se již situace zlepšovala a bylo přislíbeno, že v příštím roce se přiděly zvýší a že lze očekávat pokrytí všech požadavků občanů. Velmi dobrá je situace v zásobování uhlím. Zdejší sklad na nádraží provádí rozvoz až do domácností za příplatek Kčs 1,40 pro metr. Je k dostání uhlí černé, koks, brikety a pak uhlí ostatních různých sortimentů. Pro zlepšení nakládání uhlí byly na nádraží postaveny výškové, ocelové zásobníky, kde se nakládá pásy a pak přistavením auta pod násypník se vůz naplní. Na činnost prodejen dohlíží dohlížecí výbor, který se schází pravidelně, eviduje stížnosti občanů a provádí kontrolu.

102)

Juta, nár. podnik závod 10 Bolatice:

Závod i nadále vede s. Vodička. Je příznačné, že tlak na zaměstnanost žen vyvolal v závodě nutnost zavést i přechodně zkrácenou pracovní dobu pro ženy. Mladé dívky pracovat musí a starší vdané paní si chtějí přilepšit. Tak bylo posláno 5 děvčat do Dvora Králové, Jaroměřic a Krnova. Tlak však hrozí a další zvýšení stavu prac. sil si nutně podmiňuje výstavbu. Tak lze věřit, že názorové rozdíly okresních činitelů se konečně ujednotí ku prospěchu závodu.

V tomto roce bylo v závodě vyrobeno:

Šňůr 328.716 kg, lan 840.602 kg, provaznického zboží 516.007 kg, pytlů ušito celkem 81.035 ks, lněného zboží kusového 115.928 ks, technické konfekce bylo ušito za 6,873.847 Kčs. Hnacích řemenů bylo celkem 326.118 m. Hrubý obrat závodu dosáhl částky Kčs 66,001.000, z toho export 668.000 Kčs.

103)

Do státní pokladny odvedl závod 4,888.000 Kčs. Závod je dobrým přínosem místním ženám, neboť jen na mzdách a odměnách bylo vyplaceno 4,517.000 Kčs!

Závod zaměstnává průměrně 283 lidí. Zaměstnanci jsou i jinak ohodnocováni s. Bruno Mertens dostal vyznamenání „Nejlepší pracovník MSP“. Do závodu se po dlouholeté práci vrátil s. Josef Rataj. O požáru je již uvedeno vpředu, škoda činí 57.000 Kčs. Na pomoc výstavby zdravotního střediska poskytnuta částka Kčs 100.000, patronátní škola 3.995 Kčs, škola Borová 6.600 Kčs, Tj Sokol 3.089 Kčs, půjčky na výstavbu rod. domků Kčs 8.000. Úsilí vedení i složek bylo zaměřeno na realizaci stav. záměru v závodě a lze jen doufat, že i přes vynímečně těžké podmínky hospodářské, bude s výstavbou zahájeno a toto i dokončeno.

104)

Výnosem ministerstva školství ze dne 1.3. t.r. byl vydán nový platový zákon pro učitele základních škol, vychovatele a učitelky mat. škol. Zvýšení platů učitelům řeší konečně a to opožděně dlouholeté zaostávání finančního zajištění této velmi zapracované skupiny zaměstnanců. Platy jsou odstupňovány podle kvalifikace a délky zaměstnání v tomto rozmezí:

učitelky mat. škol bez pedagog. vzdělání	900 - 1250 Kčs
učitelé ZDŠ bez kvalifikace	950 – 1450 “
uč. mat. škol a vychovatelky bez ped.vzd.	1050 – 1700 “
vychovatelé škol. družin kvalifikovaní	1050 – 1750 “
uč. ZDŠ s kvalifikací pro 1-5 post. roč.	1150 – 1900 “

uč. ZDŠ s aprobací pro 1-9 post. roč. 1250 – 2100 “

uč. ZDŠ s univerzálním ped. vzděl. 1400 – 2300 “

K těmto základním platům pobírají ředitelé škol ap. funkční platy od 100 – 600 Kčs.

105)

Volné soboty jsou dnes dalším opatřením vlády ke zefektivnění národního hospodářství a poskytují našim pracujícím další rozšíření osobního volna. Přesto v našich podmínkách slouží volná sobota k práci na novostavbě, zahradách ap. I ve školství k nim přistoupili ve II. pololetí.

Mnoho našich občanů nyní cestuje a to hlavně na západ. Povolení dnes nedělá žádné potíže a myslím si, že je to možno jen uvítat. Poplatky za pas jsou však značné 300 Kčs na osobu, což pro přestárlé lidi je značná částka. Nejvíce lidí cestuje do Záp. Německa, kde i nadále máme nejvíce rodinných svazků. Opačně cestují i mnozí občané do soc. zemí, hlavně z rekreačních důvodů. Nejvíce si cestování oblibuje mládež, které po letech uzavření hranic se otvírají cesty do světa.

106)

Manévry varšavské smlouvy se konaly v republice v měsíci září. I u nás jsme byli svědky přeletů silných, čtyřmotorových dopravních letounů SSSR, které převážely tanky a ostatní bojovou techniku. Po ukončení cvičení, které neslo jméno „Vltava“ navštívili sovětští velitelé naše vesnice a závody. Silné letecké svazky byly umístěny na letišti v Mošnově.

Na letišti v Zábřehu se konalo mistrovství republiky v letecké akrobacii, které však bylo narušeno nepříznivým počasím. Místní aeroklub provádí i nadále lety pro zájemce z řad občanů za 36 Kčs. O tento druh sportu je i nadále veliký zájem. Velkou pozornost budí i časté seskoky parašutistů, kteří velmi pilně cvičí. Častými hosty jsou v obci i vojáci při častých leteckých cvičeních v místě a okolním letišti. Místní děvčata mají o ně zájem, a jaký!

107)

Poštovní úřad v obci plní důležité funkce, nejen ty klasické, to je roznášení pošty, peněz a jejich odesílání, ale na jeho bedrech leží i další povinnosti. Pošta dnes vybírá poplatky za elektřinu, televizi, radiopřístroje, poplatky za kominika, noviny, funkce spořitelny, odběr Sportky a Sazky, což jistě je práce až až! Na telefonní ústředně jsou 2 telefonistky, vedoucí pošty a 2 doručovatelky. Pošta má daleko romantické minulosti postilionů. Odvoz a dovoz pošty se uskutečňuje 2x denně a to ráno a večer.

Poštovní úřad vyplácí měsíčně 461 důchodů v částce 265.654 Kčs, což činí ročně zhruba 2 miliony Kčs! Televizních přijímačů máme zaevidováno 606 kusů. Koncesí na radiopřístroje máme celkem 716. V místě je t.č. 464 odběratelů period. tiskovin.

108)

Život je život a ten se nenechá vtěsnat do představ a tužeb. Působí v něm mnoho činitelů a vlivů, které ho ovlivňují. A tak i náš vesnický život není žádná idyla, ale tvrdá, nefalšovaná skutečnost. Lidé se i nadále milují, ale i nenávidí, přejí to nejlepší, ale i nejhorší, uzavírají sňatek a se rozvádějí, navzájem pomlouvají a obhajují. Je to přirozené, i když ne morální. Je to prostý život, jemuž v mnoha případech chybí hloubka poznání o pravém smyslu lidského života. Etické normy se podceňují a jsi-li Bůh pomoz si sám. Že jsem tvůj soused, přítel nebo byl i tvůj nejbližší – ach promiň – to sem nepatří. Až to člověka bolí, když to kolem sebe vidí, že by to byla představa budoucího života? V žádném případě ne; snad nás zde v tomto exponovaném pomezí ten tvrdý život zvláště těžce poškodil!

109)

Požár v místě je nevíтанý host. Dne 2. února došlo v závodě Juta k požáru, který vznikl výpary ricinobenzinové fermáže u nashromážděných textilních výrobcích. Škoda 6.000 zjištěna po likvidaci ohně. V lednu byl vzat do vazby J. V. pro pohlavní zneužití dcery. Byl odsouzen na 6 let vězení.

Po delší nepřítomnosti z důvodu zavření se vrátili do obce Jarkuliš V., Alois Liška, občané, kteří do této doby již si odpykali nejméně 10 let vězení, aby spolu s R. Gromnicou prováděli v obci krádeže. Dlouho se ze svobody netěšili a šli do vězení znovu! Jedná se o nenapravitelné osoby, vedené v celostátním seznamu závadových osob. Další sérií krádeží a vloupání provedli v místě mladiství tým, že odcizili vkladní knížku na 5.000 Kčs, uzené maso ap.

110)

Krádeže prováděli v Opavě. Peníze utratili. Vůbec nejsou tyto případy v poslední době ojedinělé. Pramení to snad v malé péči rodičů o své děti. A potom, chybí morální zábrany. Příčiny jsou velmi známé, ale v této době ještě neodstranitelné.

Dne 21. října došlo na silnici poblíže ČSSS v Rohově k vážné dopravní nehodě, při které přišli dva mladí nadějní muži a otcové Miketa a Bitomský o život. Řidič motocyklu Miketa najel na neosvětlený povoz tažený koňmi. Smrt obou vyvolala v obci veliký rozruch a poprvé zase se chovaly na hřbitově 2 rakve!

Dne 25. září spáchal sebevraždu oběšením ve svém domku zdejší občan R. D., ve věku 61 let. Příčiny – rozháraný život a ztráta víry v sebe, ztráta naděje. Škoda, život se dá žít!

111)

Náboženský život v místě je i nadále velmi živý. Bylo by zbytečné to podceňovat, ale na druhé straně ho není možno ani přeceňovat. Tlak posledních let ustal, zvláště pak při přesvědčování o posílání dětí do náboženství. Velmi silně působí tradice tzv. josefovských zpovědí, pak velikonočních, po případě zpovědí vánočních. S velkou slávou se i nadále slaví svatby, bez kostela v tomto roce žádná nebyla. I pohřby, křtiny, životní jubilea, všechno to nějakým způsobem nachází svůj odraz v kostele, s výjimkou snad té nejmladší generace. Bohoslužby zpívané v mateřském jazyce jsou prostým lidem zpřístupňovány a mají na ně bezesporu vliv. V kostele mne u hlavního vchodu uvítal obraz, na kterém je vyobrazen nynější farář p. Lanča.

112)

Jeho kázání pro morální prvky, není u mnoha zbožných dušiček oblíbená a to z toho prostého důvodu, že náboženská horlivost je u mnoha občanů jen předstírána. Mnohé staré tradice zanikají a je to škoda. Odchází a zaniká s tou starou generací, kdysi bídou zdeptanou, ale morálně a charakterově v mnohem lepší. Zdá se, že stále se zlepšující životní podmínky i nahlodávají klid, spokojenost a bezpečí rodin. Do toho všeho ráno, v poledne i večer zacinká zvonek, jehož stáří již tak mnoho v uličkách obce vidělo. A smutek, žal, radost i smích je spojeno v jedno. Nenajdeš nikde ve světě toto kouzelné přerůstání a narůstání a také nikde nepoznáš tolik protikladů u lidí a v jejich názorech. Snad i ten svatý v kostele se občas nad jednáním zardí, ovšem co občanku?

113)

Děšť z 3. května přivodil přechodné ochlazení, které vystřídalo brzké oteplení, takže 9. května byla naměřena teplota 20°C! Bylo silné sucho a zchlazující vítr přinesl dne 17.5 něco málo deště. Po silném ochlazení dne 19. 5. se brzy vrátilo horko a dne 22. května přišel dlouho očekávaný vydatný déšť. Střídavé počasí s deštěm a sluncem trvalo do 4. června, kdy sluníčko velmi pálilo! Dne 7. 6. přišla silná bouřka, uhodilo v lese a okolí bleskem. V následujících dnech poprchávalo, bylo zamračeno a poměrně chladno. Dne 21. 6. pršelo celý den, pak se oteplilo a nastala vedra. Bylo pod mrakem, silně dusno. Sprchlo až 3. července, dusno však neustoupilo a následovala bouřka, pak mírně teplo a méně slunce s ranním chladem. Po dešti dne 9. 7. přišlo oteplení, pak horko a vedra. Dne 15.7 sprchlo, 16. 7. bouřka, 20. července jen okraj bouřky.

114)

Bouřky pokračovaly i 22. 7. a veliké dusno. Dne 3. až 5. srpna byla série bouřek, které přešly v přeháňky a ve střídavou oblačnost. Pak slunné počasí, déšť 10. srpna, pak mírné ochlazení a po dešti 17. srpna teplota zase stoupala, byla však 20. 8. přerušena přeháňkou. Dne 27. 8. přišlo a následující oteplení vystoupilo na vedra a sucho. Pršelo až 9. září a od 13. září se ochladilo. Další déšť přišel 20. září a po krátkém ochlazení nastaly nádherné dny. Déšť přišel až koncem září a v začátku října, počasí se zlepšilo a od 9. do 14. října bylo horko. Vítr 15. října přivál trochu deště se silným ochlazením dne 18. X. Potom se vyjasnilo, bylo horko i za silného větru. Dne 29. října přišlo a příštího dne byl mrazík. Déšť ze 4. a 6. listopadu se po slunečních dnech opakoval.

115)

9. listopadu sluneční počasí s ranními mrazíky pokračovalo pak i nadále. Silnější mráz, při kterém zmrzly louže, přišel 18. 11. a v následujících dnech byla citelně zima, vystřídána mírným oteplováním od 22. do 28. listopadu padal sníh, který se neudržel. Ještě 30.11 bylo slunečno, ale 4. prosince nastaly deštivé přeháňky, následoval studený vítr a 8. prosince sněhový poprašek. Více sněhu (5cm) napadlo 10.12 a 12. 12. již bylo -12C. Dne 16. 12. tálo, 18. mírně sněžilo, ale večer přišel již déšť a tání. Dne 25. 12. bylo pěkně teplo a krásně jak na jaře. Dne 26. 12. přišel mrazík, 27. 12. zase sněžilo. 30. 12. již bylo sněhu 10 cm a 31. 12. vál studený vítr s krátkým slunečním svitem. Pěkný, krásný rok, jakého jsme již dlouho neměli.

116)

Hřібky velmi rád sbírám. Ale letos jsme moc velkou radost neměli. Veliká sucha nejsou přítelem hřібů! Zdejší praváčky, bílé a červené kozáky, kuřátka, půlpraváky, šinále, zajíčáky, krajáky, baraní vajca, ty se sbírají, suší, vaří, ale to nejkrásnější je, když najdeš hřібí rodinu a nábožně se na ni díváš. Lidé již sbírají i ty různé kdysi zvané „mušírky“ jako bedle a různé barvové i tvarově odlišné hřібky. Říká se a to se potvrdilo znovu, že když nejsou hřібky, jsou brambory. Potvrdilo se to plně. Příroda byla štědrá. Méně bylo ovoce, dosti třešní a švestek, i když ne nadměrně. Pomalu se mění i zájem lidí a je stále častěji zvykem, že lidé začínají využívat svůj volný čas procházkami do lesů a přírody, kdysi starší generací málo přístupnou pro stálou práci, práci a práci!

117)

Komunistická strana Československa, místní organizace čítá 42 členů, převážně přestárlých. To je také odrazem politického života v místě, který je mladými lidmi považován za nezajímavý. Je to příznačné, mládež snad, že jsme toho po ní tolik chtěli, to nechápe. Pravidelné měsíční schůze konané v neděli dopoledne seznamují členstvo s problémy a aktualitami. Lidé toho chtějí vědět víc! Myslím si, že

strana si získává v místě autoritu, neboť v mnoha případech se lidé na předsedu obracejí. Předsedou ZO KSČ je s. Tiele, dělá svou práci rád a nesmí a ani nepočítá u ní se vděkem. KSČ svolává i složky NF, aby si spolu probrali svou problematiku. Ale nějak každý cítí, že není mezi námi mnoho vysloveno. Přitom nikdo nechce dáti na zprávy zahraničního rozhlasu ve II. polovině prosince!

118)

TJ Sokol Bolatice čítá 289 členů. Tito členové jsou více méně členy přispívajícími, neboť jen asi takových 25% členů je aktivně zapojeno. Byl dokončen výčep na hřišti fasádou, kterou provedl s. Josef Engliš. Jinak se na hřišti ještě řeší zásobování vodou, které je nedostatek zabudováním rezevoáru. I nadále se pořádají podniky, kde u tance Sokol vyzískává nějaké ty koruny. TJ uplatňuje převážně svůj vliv v kopané, která je masovým sportem v obci.

Tabulka podzimního kola 1967:

- I. mužstvo hraje v I.b třídě, skončilo na 5. místě – 11 bodů.
- II. “ “ v okr. přeb., skončilo na 12. “ – 9 “.
- Dorost hraje v okr. soutěži, “ na 3 “ - 20 “
- Žáci “í v žák. turnaji “ li na 7 “ - 2 “

119)

Československý červený kříž je v místě nejsilnější složkou, čítá přes 400 členů. Složka si v místě získala jméno i uplatnění. Členové úzce spolupracují s místním lékařem Dr. Kavanem. Byl získán značný počet dobrovolných dárců krve. Dobře se rozvíjela během roku i zdravotní služba mezi obyvatelstvem. Jinak tato zájmová organizace je i nadále zastoupena i v MNV a různých komisích.

Svaz čsl. mládeže přes různé zřizovací pokusy v místě neuspěl. Malá skupinka dívek a chlapců se sice schází v pohostinství na ulici Ratibořské, ale to je jen malý zlomek! Lépe je na tom mládež na Borové, která je aktivnější a snad, že je tato malá osada přinutila k větší pospolitosti. Otázka mladých je i nadále otevřená a zdá se, že i velmi ožehavá.

120)

Požární ochrana má v místě svoji tradici. Dva spolky, jeden v místě a druhý na Borové jsou velmi na sebe žárlivé. Borovákům se vytýká, že se jim nikdy nepodaří včas vyjet k požárům a v obci zase schůze s „doprovodem“. Jistě, že situace není tak vážná, je v ní i kus humoru, neboť oba sbory jsou dobré a obětavé. Borovští mají „fóra“, neboť začali stavět požární zbrojnicí. Velmi pěkně vystoupil sbor Borové u pohřbu svých dvou tragicky zahynulých členů, kdy černá vyzdobená vlečka, tažená požárním vozem a velká účast požárníků byla důstojným rámcem tragického pohřbu. Až již s. Hluchník nebo

Stoček, oba mají o svou práci zájem a občané se mohou spolehnout. A tak stará tradice je udržována v nových podmínkách k prospěchu obce a občanů. Je dobře, že i u školní mládeže vzbudili požárníci o svou činnost zájem.

121)

Zahrádkáři a ovocnáři se již zapsali zlatým písmem do historie obce. Krásně upravené zahrady svědčí o veliké, průkopnické práci spolku, jehož vedení je v dobrých rukou. Soudruh Harasim, Duda, Fus, pí. Vavříková a další získali v obci veliké zázemí a hlavně zájem občanů. Dnes si to pokládá každý zahrádkář za čest, může-li vystavovat ovoce, které mu třeba právem ostatní obdivují i závidí. Na podzim došlo do obce mnoho tisíc stromků velmi kvalitních a přes skutečnost, že ceny stouply skoro o 100%, byly až na malé zbytky rozprodány. Členové, velmi početní kolem 300, dostávají i hnojivo; zájem je velký, i když i zde stouply ceny o 50%. Náš spolek patří mezi nejlepší v okolí a má všechny podmínky k dalšímu rozvoji.

122)

Myslivecké sdružení Bolatice obhospodařuje k.ú. obec Bolatice a Zábřeh. Má 18 členů, občanů obce i okolních vesnic. Předseda spolku je Ervín Heinz, slévač Dol. Benešov, hospodář Fr. Burian. Spolek je hodně omlazen mladými adepty, kteří v tomto krásném a užitečném sdružení nacházejí nejenom klid po práci, vazbu k přírodě, ale i poměr a lásku ke zvěři, její ochraně a poznání. Bolatický revír hodně pozbyl ze své bývalé krásy. Byl okleštěn v zájmu Státní bažantnice na Albertovci a dále nepříznivé vodní podmínky přerušily nadějný výskyt bažantů v Křeménkách. Zato Zábřeh je rozmanitý a bohatý na bažantí. Při honech bylo odstřeleno 180 zajíců, 50 bažantů a 6 ks srnčího. Dále mnoho škodné a asi 40 ks ondatery. Myslivecký rok byl dobrý.

123)

Výbor žen pod vedením s. Vrbkové je velmi aktivní. Po stránce přípravy mladých dívek do života byly uspořádány různé kursy šití, vaření a i jinak byla i účast žen ve veřejném životě dobrá.

Tak pomalu, ale jistě plyne čas a člověk ani nevnímá, že kol sebe má tolik mladých, usměvavých a nadějných lidí. Přes záporný denního života nastal v myšlení vesnice přelom. Jistě, je to teprve počátek toho velikého jara lidství. Ale jeho vliv sílí a slunce lásky k lidem, k bližnímu snad brzy odvane poslední temná mračna. Budme optimisté; člověk 20tého století bude vysoce humánní a bude osvobozen od malicherností, podezření, závisti a všeho toho ještě zlého, co život ještě sem tam přináší.

124)

A na konec několik postřehů z růstu výstavby okresu Opava. V okrese bylo v letech 1964-1967 dáno do užívání 3.770 bytů! Podílí se na z části státní, družstevní, ale i soukromá výstavba. Místní hospodářství zaměstnávalo 2.071 osob a bylo získáno 95 mil. Kčs tržeb. Byly postaveny 2 mat. školy v Hlučíně, nová škola v Kobeřicích a Hati. Dále bylo postaveno 43 prodejen Jednoty. Na silnice bylo vydáno v r. 64-67 zhruba 80 mil. Kčs, na vodovod a kanalizace 21,6 mil. Kčs. 35 obcí okresu má vodovod a 51% obyvatel odebírá vodu z vodovodu. 72% cest v okrese je již bezprašných, tj. 607 km. Desítky miliónů bylo vydáno na zdravotnictví a sociální zabezpečení soc. slabších osob. Okresní národní výbor v Opavě přes značné finanční potíže plní akční plán a je možno říci, že okres vzkvétá a konsoliduje.

125)

A co říci na konec roku? Byl to dobrý rok, i když občané a to hlavně těch nižších výdělkových skupin pociťují cenový dopad. Naši občané jsou spořiví a šetří i tam, kde to je tak těžké. Veliké hodnoty byly i letos v obci takto pořízeny, které množí bohatství naší země a to i tam, kde podpora z vrchu byla nepatrná, nebo žádná. Brány do života jsou otevřeny a mnoho našich lidí poznává svět, život a lidi. Rušný to byl rok, jak mezinárodně, tak i vnitřně. Lidé jsou rádi, že mír byl uchován. Náš občan potřebuje pro svou práci klid a jistotu. Bylo ho ve světě málo. A tak ke konci roku se všichni, mladí nebo staří scházejí, aby u sklenice si připily na zdraví a lepší časy. A čas ten nejlepší soudce posoudí, co jsme udělali dobře a co se nám nepodařilo.

1968

126)

Usedám-li dnes k této knize, abych do ní napsal kroniku tohoto tak nadějného a bouřlivého roku, činím tak s vnitřním rozechvěním a nejistotou. Doba, která uplynula je tak krátká a lidský názor tak podléhá tolika vlivům, že je těžko říci, jak tento můj pohled budou hodnotit příští generace. Ale život je už jednou takový a vyhnout se jeho důsledkům nelze. Nepamatuji si tak bouřlivý průběh událostí, které doslova každého občana naší země otřásly a vynutily na něm jeho stanovisko. Nešlo se vyhnout, neboť rychlý spád událostí si přímo žádal jasné stanovisko. Byl to rok velké naděje, která vzkličila v lidských srdcích v posledních dvaceti letech a která našla svůj průchod v atmosféře památných lednových dnů.

127)

Co bylo v našem počínání špatné a proč lidé byli jakoby zpití svobodou, která vytryskla tak najednou a jako mocný vodopád bortila nanesené představy, předsudky a pohledy? Bylo tomu tak i v naší vesnici, kde lidé jakoby znovu ožili, začali doufat a věřit, že přece jenom naše cesta, která bojovala, vítězila, ale i prohrávala, bude ona, která nás dovede k lepší a spravedlivější společnosti. Lidé s otřesem přijímali zprávy o deformacích posledních 20 let, dovídali se pravdu o procesech a v tom všem hledali orientaci a své místo. Jak už to bývá, byly i hlasy, které odsuzovaly stranu, její funkcionáře a chtěly si ohřát svou polívku. Byly i v naší vesnici, ani to jinak nejde, aby nebyly. Ale myslím si, že neměly své široké zázemí.

128)

Třeba po pravdě přiznat, že uvolnění života a jeho atmosféra v oblasti náboženského, společenského a hospodářského vytvářelo u našich občanů tak dlouho potřebný pocit jistoty a duševního klidu. Měl jsem možnost mluvit s mnoha starými ženami, které mi řekly, že se modlí za Dubčeka a že věří, že on, vláda má zájem získat tolikrát propagovanému a přitom zprofanovanému socialismu jeho lidskou tvář. Lidé věřili, ale lidé se i nadále obávali, neboť poslední léta varovně připomínala. V napjatém ovzduší politického života v republice, jehož dopad měl své důsledky i na život v naší obci, získávala strana krok za krokem a mohu klidně prohlásit, že nic na tom nemění ani skutečnost, že museli odejít mnozí z těch, kteří mocenské-byrokratické metody práce centra dole prosazovali a hlídali.

129)

V tom směru v naší vesnici jsme tyto otřesy neprožili, došlo jen k celkovému ozdravení ovzduší, v němž každý funkcionář poučen minulostí, hledal nové cesty přístupu k lidem. Aktivovaly se i nové politické proudy, třeba ve straně lidové, ale tyto nikdy nemohly nabít rozhodujícího vlivu na život vesnice. Do toho ovzduší vnitřní konsolidace, nových nadějí dopadly důsledky srpnových dnů. Těžko vylicít ty první pocity smutku, zklamání a beznaděje, kdy jsme u přijímačů poslouchali zprávy, že nás obsazují vojska pěti zemí. Těžko dnes rovněž lze vylicít ovzduší naší vesnice. U nás sovětská vojska nebyla a ani vesnicí neprojížděla.

130)

Malá posádka byla jen na blízkém letišti v Zábřehu a v Hlučíně. Chovali se dobře a nejsou známy žádné rušivé události. Ve vesnici se to projevilo psaním hesel na domech a cestách a hlavně zvýšenou nákupní horečkou. Lidé v prvních okamžicích překvapení kupovali, co se dalo, ale po několika dnech došlo k uklidnění. Život v obci šel dále ve svém každodenním rytmu, ale v očích lidí jsi viděl a cítil tolik nevyslovených otázek. Ani já jako kronikář nenacházím na mnohé odpověď, jsem však přesvědčen, že život ukáže v blízké budoucnosti i tyto dny v jiném světle. Hodnotit dnes je předčasné, ještě v nás doznívá zklamání, smutek a někdy i spravedlivý hněv.

131)

Hlavní události roku:

3. až 5. ledna zasedal ÚVKŠČ; s. Dubček zvolen 1. tajemníkem KSČ. Teprve 21. ledna v článku v Rudém právu píše s. Smrkovský o pravém smyslu Lednové politiky. 23. ledna zvolen s. V. Bilák 1. tajemníkem ÚVKŠ. Koncem ledna navštívil s. Dubček Moskvu. Ve dnech 1-3 února koná se VII. sjezd JZD, kde mimo jiné hovořil i s. Dubček. Počátkem měsíce se sešel s. Dubček v Komárně se s. J. Kádárem a 7. února v Ostravě se s. Gormelkou. 2. března uprchl generál Šejna, což mimo jiné mělo za důsledek sebevraždu generála Jananm, osvoboditele a známého Bolatic.

22. března odstoupil prezident A. Novotný a 30. března byl zvolen prezidentem generál L. Svoboda.

23. března se sešli představitelé soc. zemí v Drážďanech.

132)

Od 1. -5. dubna zasedalo plénum ÚVKŠČ, které přijalo akční program strany. 8. dubna jmenována nová vláda v čele s. Oldř. Černíkem. V této době probíhali okresní a krajské konference strany. 4. května jednali v Moskvě s. Dubček, Černík, Lukovský a Bilák. V Moskvě došlo také ke schůzce představitelů 5 soc. stran. 16. přijela do Prahy delegace sov. armády vedená marš. Grečkem. Na

léčení v K. Varech dlel premiér sov. vlády Kosigin. 25. května štábní cvičení vojsk státu Varš. smlouvy. 29. května zasedání ÚKSČ, kde určeno svolat mimořádný XIV. sjezd strany na 9. září. Počátkem června navštívuje s. Lukovský v čele čl. parl. delegace SSSR. 24. -28. června schválilo plénum NS ústavní zákon o přípravě federalizace, soudních rehabilitacích.

133)

Počátkem července proběhly krajské mimořádné konference KSČ s volbou delegátu na XIV. sjezd. 10. července zvolena Česká národní rada v čele s. Č. Císařem. Vlnu rozdílných názorů vyvolal článek L. Vaculíka „2000 slov“. Předsednictvo KSČ odpovědělo 12. 7. na dopis představitelů 5 soc. států. 14. až 15. 7. se sešli ve Varšavě představitelé 5 soc. států. 29. 7. – 1. 8. došlo k jednání našich představitelů se sov. svazem v Čierné. 31. července bylo oznámeno konání nejv. tylových cvičení vojsk SSSR. 3. srpna došla k další schůzce našich představitelů se zástupci 5 soc. států. Republiku navštívil Jos. B. Tito. 12. 8 došlo ke schůzce W. Ulhienka s našimi v K. Varech. Od 15. -17. srpna dlel v ČSSR s. Ceausekem.

20. srpna po 22⁰⁰ hod. obsazuje naši republiku vojska 5 soc. zemí. Předsednictvo ÚVKSCČ tento akt odmítlo.

134)

21. srpna byli čl. vládní představitelé a zástupci ústředních orgánů odvezeni neznámo kam. 22. srpna došlo v ČKD Praha, závod Vysočany ke svolání XIV. mimoř. sjezd KSČ. 23. srpna odletěl prezident republiky s. Svoboda s delegací do Moskvy. 26. srpna přijat v Moskvě tzv. Moskevský protokol. 26. až 29. srpna se koná v Bratislavě mimořádný sjezd KSS. 31.8 schválilo plénum ÚVKSCČ Mosk. protokoly. 3. září zproštěn funkce s. Pavel, min. vnitra a předseda ÚVNF s. Kriegel. 19. září odvolán min.zah. s. Hájek a ředitel čl. rozhlasu s. Heizlar a televize s. Pelikán. 3. a 4. října došlo k další schůzce našich představitelů v Moskvě. 16. října podepsána dohoda o dočasném pohybu vojsk v naší zemi, kterou 18. schválilo i Národní shromáždění. 20. října došlo k zahájení odsunu převážné části vojsk 5. zemí.

135)

27. října schválilo NS zákon o federalizaci a 28. října slavnostní zasedání v Praze k 50. výročí osvobození republiky. 30. října podepsal prezident republiky zákon o federalizaci v Bratislavě.

4. listopadu byly uděleny Čs. ceny míru s. L. Svobodovi ,A. Dubčekovi a mj. pracovníkům rozhlasu a televize. V polovině listopadu dochází na vysokých školách ke stávkám. Počátkem prosince odcestoval z Prahy I. nám. min. zahraničí s. Kuzněcov, který delší dobu jednal v ČSSR s čelnými

představiteli a složkami. 7 až 8 prosince došlo k další schůzce našich představitelů se sovětskými v Kyjově. 12-19 XII. zasedání ÚVKSČ. Šířící se nespokojenost určitých kruhů měla za následek projev s. Dubčeka, Černíka a Husáka. 27. prosince přiletěla do Prahy delegace KSSJ vedená s. Katušovem.

136)

Tento jenom letmý pohled na bouřlivý rok nemůže plně odhalit hloubku a šíři dění v naší zemi. V naší vesnici taktéž na veřejných schůzích před srpnem byly ventilovány chyby posledních let, ale je možno říci, že formy byly urovnané a že nedošlo k žádným násilnostem. Přejícné potíže v srpnových dnech, nákupní horečky a fámy, že dojde k měnové reformě ustoupily brzo rozumným úvahám. Naši občané věnují všechny své úspory výstavbě rod. domků a p., takže měli a mají zájem na klidu a konsolidaci poměrů. Po pravdě řečeno, naši občané ani nemají čas se věnovat událostem doma, komentují sice tyto, ale svůj čas věnují praktickému životu. Problémy zde jsou, mnohé potřebuje objasnění, ale snad život mnohé ještě poopraví.

137)

Kosmické zápolení vrcholí. USA v tomto roce získaly další úspěchy. 22. ledna provedly zkoušku funkce měsíční kabiny na oběžné dráze kolem Země ve výši 155-222 km. 4. dubna Apollo 6 boj lidské posádky krouží ve výšce 180 km. 11. října startuje Apollo 7 s posádkou Schirra, Eisele, Cunningham a po splnění řady složitých úkolů přistávají po 146 letech 22. října v Tichém oceánu. 19. prosince vypuštěna další telekom. družice Intelsat 3, která krouží ve výši 360 km a tvoří zázrak spoj. techniky. 20. prosince letí Apollo 8 k svému historickému letu k Měsíci s posádkou Borman, Lovell, Anders. Řada televizních záběrů z Měsíce a mnoho dalšího s úžasem sledoval celý svět. Posádka obíhala ve výši 15 km kolem měsíce a přistála 27. XII. v Tichém oceáně vítaná svým lidem a celým světem.

138)

Spojené státy se své převahy již asi nevzdají. Obě kosmické soupeřící strany se zabývali i letos průzkumem kosmu a vyslaly své sondy k Marsu a Venuši. SSSR vysílá během roku svou řadu Kosmos, v počtu již přes 300! 7. dubna vysílá Luna 14 a 26. X. obléhá Sojuz 3 na dráze 225-205 km naši zeměkouli pod vedením plk. Beregového, který po splnění letových úkolů přistává 26 X. Plní se odvěký sen lidstva, které odhaluje tajemství vesmíru ku prospěchu lidstva.

Těžké boje ve Vietnamu trvají i nadále, i když se v Paříži začíná jednat. Nešťastný lid, jehož osud leží ve svázaném poli velmoci.

V Chicagu a dalších městech vypukly během roku těžké černošské bouře, které si vyžádaly mnoho lidských životů.

139)

V květnu vypukly těžké studentské bouře a nepokoje v Paříži, které způsobili značné škody. 8. června byl pochován senátor R. Kennedy, na něhož byl spáchán 6. června atentát.

9. července provedena v ČSSR první operace transplantace srdce na fakultní klinice v Bratislavě.

V červenci probíhal Mezinár. mládež. festival v Sofii, kde se účastnila i naše mládež.

V Číně v průběhu roku probíhá i nadále káderní revoluce, která se zaměřuje na staré kádry a proti politice SSR!

V republice zahájena sbírka „Fond republiky“, která v krátké době vynesla desítky milionů a zlato. Po srpnových událostech zájem občanů ochabl. Čsl. expedice „Lambarene“ projela s autem T138VN 17 afr. zemí a za 256 dnů ujela 35.000 km!

140)

Olympijské hry byly zahájeny 12. října v 11⁰⁰ hod. na stadionu v Mexico-City. Naše delegace pod dojmem posledních událostí doma byla bouřlivě uvítána. ČSSR získalo 7 zlatých medailí, z toho V. Čáslavská 4!

Během celého roku se přes příměří obou stran na Středním východě střílí i nadále. Tak ke konci roku zničil izraelský přep. oddíl na bejrútském letišti 13 dopravních letadel! Na obou stranách jsou těžké ztráty a konec nedohlédneš. Konec roku byl poznamenán volbou nového amerického prezidenta, kterým se stal Nixon. Svět však je rozbouřen; hoří a doutná to na všech stranách a zdá se, že malé státy jsou figurkami na šachovnici velmocí, při jejich rozehrané partii o světovládu. Tento rok byl pro nás velmi poučný a vejde jistě do dějin.

141)

Naše obec zdá se být v tomto světovém kvasu mírovým ostrovem. Ale není tomu zcela tak. I zde kvasí a dozrávají problémy, jejichž plnění se po desítky let odsuovalo. Bouřlivý rok však ukázal na možnosti, které naše vláda má, když využije vytrysklé iniciativy a aktivity občanů. Lidé začínali věřit, když se postupně zbavovaly strachu z nastolených idolů a božstev! Jen škoda, že konec roku byl

znovu poznamenán pasivitou a snad i beznadějí. Po srpnových událostech odešlo mnoho občanů ČSSR do ciziny, ale v naší obci znám jen dva případy. Před srpnem se velmi aktivizovala i místní organizace čsl. strany lidové, která čítá přes 50 členů. Bude snad ku prospěchu obce, využije-li se v budoucnu tato snaha, i když konec roku se jeví nepřehledný.

142)

Ve vedení obce došlo v průběhu března ke změně. Finanční kontrola okresu zjistila nedostatky ve finančním hospodaření, hlavně na úseku místního hospodářství. Toto vedlo 20. března k odvolání předsedy J. Ďurkáče a byla na něho podána žaloba. Novým předsedou byl zvolen Gerhard Šoltys, povoláním soustružník. Mladý a nadějný předseda nepřijímá lehké dědictví. Přesto však možno říci, že i v obci se již ledy pohnuly a celá řada realizovaných akcí nasvědčuje, že pod dobrým vedením by se ještě mohlo leccos změnit k lepšímu. Rada místního nar. výboru ve svých 26 schůzích jistě měla snahu mnohé řešit a vylepšit. Hodně se podařilo, ale celá řada problémů přechází do příštích měsíců. Práce v MNV již byla v průběhu roku poznamenána očekáváním voleb.

143)

Volby však nebudou a tak se to projevuje v práci poslanců MNV. Plenární zasedání MNV se sešlo v průběhu roku 7x a snažilo se řešit situace v místě, hlavně s dopadem na mysl občanů poznamenanou událostmi v srpnu. Byly značné potíže v obchodech, kde nákupními horečkami byly vyvolány přechodné kalamity. MNV proto zákl. druhy potravin dalo pod kontrolu. Možno říci, že tento stav se rychle zlepšil, ale přesto konec roku byl poznamenán vážnými potížemi při zásobování uhlím, textilem, masem, obuví zkrátka potíže se znásobily a byly příčinou mnohé nespokojenosti občanů. Zaběhnutý systém distribuce dostal vážné trhliny a po pravdě řečeno budeme se ještě dlouho s důsledky srpna potýkat a to nejenom po stránce citové, ale hlavně hospodářské!

144)

Komise výstavby se svými 22 schůzemi vyvíjela největší aktivitu. Desítky žádostí občanů o povolení přístavby, oplocení, rekonstrukce nebo i novostavby jsou časově náročné. Výsledek je však vidět na každém kroku v nových fasádách, plotech, cestách, kanalizacích. Přesto je stavebník na tom velmi zle, neboť ceny materiálu stoupají a navíc všechno chybí! Tak výstavba rodinného domku není jen finančním, ale i nervovým zatížením každého stavebníka. V průběhu roku byl schválen nový směrný územní plán obce, který řeší její perspektivní rozvoj. Přesto, že SÚP byl vystaven delší dobu k veřejnému nahlédnutí, množí se po jeho schválení připomínky občanů, přesně podle hesla, že po vojně je každý frajtr chytrý!

145)

Akce na zvelebení obce měly v tomto roce značný úspěch a tak se pomalu dává do pořádku obec, která v názorových bojích o rozšíření socializace vesnice se rozdělila a zaostala. Tak se pokračovalo ve výstavbě požární zbrojnice na Borové, která není dokončena. Po velikých škodách způsobených povodněmi byly nákladem 215.000 Kčs dokončeny obě dvě zemní hráze. Práce provádělo JZD Píšť, stavební dozor měl p. Řehánek z Borové. Ukazuje se nutnost realizovat celý původní záměr tvůrce koncepce vodního systému Ing. Pavlice, neboť protipovodňová ochrana není dostačující a s ohledem na položení obce a velké srážky vod by nás mohla budoucnost v mnohém těžce postihnout. Nejsou ale potřebné finanční zdroje, lze jen doufat, že budou zajištěny.

146)

Kanalizace je základem zkrášlení obce. Je pravdou, že se hodně podařilo zlepšit položením řádu „A“, který byl dokončen nákladem 606 tisíc Kčs. Je třeba připomenout, že nedokončený řád byl příčinou velké zátopy v místě; ve středu 29. května silný déšť a průtrž mračen v době od 10,20 –14,45 h způsobily záplavy staré části vesnice, kde bylo zatopeno 60 domků, a vznikla značná škoda. Voda se valila proudem po silnici Ratibořské, Padoly a ul. Svobody, vnikala do domů, sklepů a ničila. O pár dnů později se situace opakovala, ovšem s menšími škodami. Tento stav byl předmětem ostré kritiky celého záměru na veřejné schůzi, kde odborníci zdůvodňovali občanům projekt. Přesto občané jsou přesvědčeni, že při projektování se nepřihlédlo k potřebě obce.

147)

Bylo proto rozhodnuto dokončit celý tj. položení i řádu „B“ jakmile bude zajištěno finanční krytí. Byla upravena špatná cesta Padoly, která již čekala léta na úpravu. Práce provedl Bytostav Havířov nákladem 258 tisíc Kčs. Místní NV pak zajistil položení betonových dlaždic na okraj chodníků. Byla upravena i ulice Svobody nákladem 168 tisíc Kčs. Tím prakticky zmizela ostuda obce. Na tuto akci uzavřel MNV půjčku ve výši Kčs 200 tisíc, která mu byla později ONV uhrazena. Na ulici Opavské bylo položeno svépomocí občanů 418 km kanalizace nákladem 85 tisíc Kčs. Na ulici 1. Máje pak položeno 66 km, na ulici Ratibořské 114 km, ulici Nádražní 90 km, na osadě Borové 445 km. Vše nákladem 160.000 Kčs!

148)

Pohostinství u pí. Dudové, které patří MNV, dostalo nový kabát a přístavbu za 60 tisíc Kčs, která má vytvořit slušné podmínky pohostinství našim občanům. Snad se to konečně zdaří, neboť není se kde v obci v klidu pobavit a vypít kávu, nebo hrnek čaje. A jak se pije, to je hrůzný obraz, hlavně u mladých lidí! Do zbrojnice na Borové bylo vloženo dalších 95 tis. Kčs, konec tam ovšem není stále

ještě vidět. Dále byla položena kanalizace na ulici Luční a byly vybudovány odp. šachtice. Přitom je povzbuzující, že je připraven i další materiál a čeká se jenom na nejnětější fin. zdroje. Velmi živě se uvažuje o zahájení výstavby koupaliště; jáma je již částečně vybagrována, tvoří menší jezero a mládež se již těší! Jak dlouho?

149)

V obci je na každém kroku cítit, že se to miní dobře. Velký význam tkví v obnovování důvěry v orgány MNV, která vzala za své při určitých nedobrych praktikách údobí socializace. Je to tak dobře, neboť mnohé je nám dnes všem jasnější a bez vzájemné důvěry se nedá pracovat. Občan nesmí se státi poddaným, ale musí vědět a přesvědčovat se, že s respektováním jeho svobod padá nebo se rozvíjí celá společnost.

Při slavnostním zasedání pléna 28. října u příležitosti 50. výročí osvobození bylo 6 občanů odměněno pamětní plaketou. Projev na schůzi bohužel málo vyzněl, neboť schůze byla málo navštívena. Od října je na nar. výboru je zaveden 5denní pracovní týden. Jak se osvědčí, je nutno vyčkat. Osazenstvo MNV beze změny; nejstarší zaměstnanec je Josef Vavřínek, pracuje od r. 1946!

150)

Co ještě říci více k práci komisí u MNV? Pravdou je, že převážně úkoly zajišťuje a plní rada MNV a její předseda s tajemníkem. Tak už to bývá, i kdybychom si to přáli jinak. Jak již řečeno komise výstavby, komise veřejného pořádku a komise finanční a z části i zemědělská vykazují jak bohatou schůzovou, tak i obsahovou činnost. Komise MH se sešla 4x, komise plánovací 2x. Komise prac. sil a bytová 12x, komise školská 8x, komise lidové kontroly 10x, komise pro obchod 11x, komise sociální 8x. Dopad práce těchto komisí na život v obci je sotva postřehnutelný, odmyslíme-li si samozřejmě velký stavební ruch, se kterým má spojitost komise výstavby. Komise se i nadále scházejí i nadále v MNV, zámku, který může symbolicky sloužit jako důkaz vlády lidu pro lid. K tomu však ještě chybí!

151)

Na NV se již připravovaly volby a začali se přesvědčovat budoucí poslanci. Že to byla práce těžká, je faktem, ale nakonec se dal dohromady potřebný stav. Počítalo se s velikou demokratizací voleb a bylo zřejmé, že dojde k určitým personálním přesunům. Počítalo se s 34 poslanci a 15 náhradníky. Události ke konci roku však volby odsunuly na neurčito. Je to škoda, neboť změna je život a život je to nové, to je elán a nové cíle.

Občané musí svá podání na MNV kolkovat. Prakticky jsou t. č. odbourány všechny bezplatné služby v minulosti MNV poskytovány. Zdá se, že tvrdá realita přesvědčila i ty poslední romantiky a snílky, že socialismus, jehož představu nějak mlhavě máme na mysli, si bude vyžadovat tvrdé a poctivé práce; bez této není východiska!

152)

K historii Bolatic a problematice 50 let Československé republiky promluvil 13. X. Dr. Turek z Opavy, vzácný to člověk a znalec historie Slezska. Škoda jen, že mladá generace, nějak přehlíží staré tradice bohatého folklóru Hlučínska. V obci jen pí. Burianová a sl. Gvoždíková tomuto svému koníčku věnují trochu času, jen škoda, že národopisná skupina závodu Juta již nepracuje. A tak zaniká kus krásy a kouzla!

V jubilejním roce 50. výročí vzniku Čsl. republiky je si dobře připomenout onen závratný rozdíl v postavení našeho lidu. Kdysi mimo domov, dnes po práci v kruhu rodiny, za svou práci ctěn a vážen a život přes své nedostatky celkem snesitelný. To je třeba připomenout, neboť přes všechny těžkosti současná, nesmí ztratit víru!

153)

Životní úroveň se dá měřit všelijak. Faktem však zůstává skutečnost, že dochází k postupnému zvyšování cen, což má nepříznivé důsledky právě u početných rodin. Sice došlo k úpravě dětských přídavků, ale souběžně daňové opatření význam tohoto opatření snížilo. V obci s tak velikým stavebním ruchem je podivuhodné, jak mohou rodiny žít. Doplnková hospodářství a chov drobného domácího zvířectva situaci vylepšuje. Pro přehled uvedu tabulky z roku 1967:

Průměrná měsíční mzda dělníka v Kčs

Alžír	ČSSR	Čína	NDR	NSR	SSSR	Švédsko	USA
1.600	1.500	350	1.960	4.200	1.000	5.000	9.400

Výdaje průměr. děl. rodiny v %

	strava	oděv	bydlení	světlo a topení	nábyt.	Dop. a služby
ČSSR:	51	14	5	4	5	20
USR:	38	13	10	6	7	26
USA:	26	10	14	4	11	37

Průměrný čl. dělník pracuje na 1 kg nebo 1l minut: chléb 22, rýže 87, vepř. maso 257, drůbež 240.

154)

Cukr 68, máslo 342, olej 225, pomeranč 120, víno obyč. 165, 10% pivo 29 minut! Ve srovnání se Spoj. státy jsme na to velmi špatně. Tak vepř. maso 36 min., drůbež 21, pomeranč 7 min., máslo 44 minut, cukr 6 minut!

Pohnuté dny roku se neblaze promítly do zásobování obyvatel. Je však třeba přiznat, že potíže se zvládly, i když přechodně bylo některého zboží méně. Projevilo se to z části u masa, textilu, obuví, nábytku; vážlo také zásobování uhlím. Tržby obchodních organizací byly přirozeně vyšší oproti roku 1967. Přitom se nejedná o celou kupní sílu obyvatel, protože velká část nakupuje ve městech a svých podnicích. Místní nar. výbor do situace zasáhl a vytvořil podmínky pro plynulejší zásobování. Veškerou síť v místě obhospodařuje Jednota, spotřební družstvo Opava. Vcelku je třeba kladně zhodnotit její snahu.

155)

Prodejna:	Plán : Kčs	Skutečnost:
Prodejna u Jurečků	1,450.000	1,443.000
“ Feiehaner	3,215.000	3,440.000
“ Sekáček	2,335.000	2,443.000
Výsek masa Kurka B.:	1,195.000	1,183.000
“ Kurka Al.	1,546.000	1,581.000
Mlékarna	875.000	943.000
Obuv	685.000	764.000
Výčep Ratibořská	333.000	317.000
“ Vltavská	516.000	526.000
Stavebniny	2,709.000	3,144.000
Střížné zboží, p. Valent.	1,620.000	2,079.000
Konfekce, pí. Kocurová	697.000	811.000
Papírnictví	295.000	297.000
Prodejna Borová	1,705.000	1,799.000
Výčep Řehánek	405.000	395.000

156)

Plán Jednoty počítal s tržbou 19,604.000 Kčs, skutečnost 21,615.000 Kčs. Oproti roku 1967 dochází ke zvýšení o 1,900.000 Kčs.

Velmi dobře se v místě uvádí prodejna zeleniny, kde oproti plánu 410.000 Kčs je dosaženo 469.000 Kčs. Hlavně však, občané mají celý rok čerstvou zeleninu a ovoce. V listopadu musel NV na přechodnou dobu omezit prodej uhlí a to na 15q na rodinu. Prodejna uhlí zásobuje i okolní vesnice (10!). Plánovaná potřeba 98.680q byla však jenom pokryta na 87.240q! Do rušivých srpnových zásahů v distribuci možno hodnotit zásobování jako vyhovující jak do kvality, tak i množství. Je ovšem přirozené, že nákupní horečky situaci i nadále komplikují a také těžko odhadnout dopad neustálého zvyšování cen!

157

Životní úroveň se měří i počtem postavených rodinných domků. Zase jich přibylo 13 a další se chystají. Přes 36 rekonstrukcí RD, dále úpravy, stavby plotů a garáží ukazuje smysl občanů pro spoření a pořádek.

Velmi zajímavé jsou údaje, které uvádím, neboť potvrzují i přes známé potíže růst příjmů. Tak máme v obci již 646 televizorů! Počet rozhlas. koncesionářů rovněž stoupl na 753! Přitom nechci počítat stovky transistorů neohlášených. Počet důchodců zase vzrostl o 42 proti minulému roku. Měsíčně se vyplácí na důchodech 308.998 Kčs, to jest ročně 3,707.976 Kčs! Je třeba dále připomenout, že současně odebírá 111 občanů důchody z NSR v rámci válečného poškození zdraví nebo úmrtí a že to dělá měsíčně 4.850 Kčs!

158)

Spořivost je známá ctnost bolatických žen. Na místní poštovní pobočce Státní spořitelny spoří 1.654 občanů s roční úložkou 600.000 Kčs. Poštovní úřad je přetížen. Tak na příklad je zaznamenáno 5.760 meziměstských hovorů; bylo podáno 563 telegramy a tisíce různých listovních zásilek. Ve sdruženém inkasu přijímá pošta 39.654 Kčs. Odběr tisku:

Rudé Právo	97 ks	Nová Svoboda	232 ks
Mladá Fronta	87 “	Zem. Noviny	25 “
Zápisník	19 “	Lidová demokr.	12 “

Různé zahraniční noviny, převážně z NSR 12 ks. V tom neuvádím dětské časopisy. Velmi vzrostl i počet řidičů motorových vozidel; při aktivech jich bývá plný sál! V místě máme aut a jednostopých

vozidel. A další čekatelé čekají nedočkavě, vždyť jen v ČSSR jich je na 260.000! Auto již přestává být považováno za přepych, je potřebou!

159, 160)

Růst příjmů se projevuje i v hospodaření MNV:

Celkový příjem činil 2,177.767,08 Kčs. Tak bylo získáno:

Daň zemědělská	211.928 Kčs	Daň z příjmů obyv.	10.201,01 Kčs
Daň domovní	87.218 Kčs	Správní poplatky	24.641,-
Vodní hospodářství	17.881,01	Doprava	2.760,-
Stravné škol. jídel.	97.519,65	Ostatní škol. příjmy	1.128,60,-
Kino	59.236,80	Kultura, ostat. "	259,20,-
Místní hospod.	13.375,90	Ostatní příjmy	4.458,50,-
Stavebnictví	10.973	Odvody z hrub. důch.	82.522,-
Dotace z rozpočtu ONV 10.000		Dotace ONV mimoř.	372.500,-
Mimoř. Subvence	71.426	Místní poplatky	4.030,-
Pokuty	1.653	Sdružené prostř.	15.000,-
Ostatní příjmy FRR	994.523,29 Kčs!	Převody z FRR	84.489,44 Kčs

Rozpočet. výdaje se projeví tímto skladem:

Vodní hospod.	99.249 Kčs	Staveb. akce Z	61.026,26 Kčs
Doprava	743.460,28 Kč	Mat. školky	17.129,62
ZDŠ	189.202,67	Školní potřeby	21.453,29
Školní jídelny:	130.343,97 Kčs	Ost. činnost	115.623,14 Kčs
Kina:	29.596,52	Vnitřní správa	11.920,60
Vnitřní správa (4)	42.291,25	Soc. péče	18.389
MH	153.281,63	MH ostatní	60.485,41
Všeob. fin. uspoř.	82.578,26	Živelní pohromy	276.421 Kčs
Odvody do vyř. rozpočtu	55.800 Kč	Úhrn rozpočtových výdajů	2,108.251,80 Kč

Na účtu SBČS v Opavě zůstává 69.015,28 Kčs a pokladní hotovost 500 Kčs.

Tento snad nepřehledný sloupec čísel nejlépe ukazuje, jaké prostředky se do obce vkládají. Odečteme-li živelné škody a příspěvky na stav. akce ukazuje rozpočet vzestupný trend. Je velkou škodou, že řada stavebních akcí toho času realizovaných mohla již být před léty hotova. Dnes finanční potíže ustupují do pozadí před materiálovými potížemi. Dnes se materiál shání, kde se dá a všude abys dával dobré odměny a úplatky!

161)

Drobné provozovny MNV dosud neodstranily vakuum vzniklé po likvidaci soukromých živnostníků v 50. letech. Je tu sice snaha a bude to ještě dlouho trvat, než se služby přiblíží úrovni. Vedoucí prodejny je od 15. XI. pí. Kretková Anna, manželé Eliška a Oswald Šoltysovi vedou účetnictví. Jedná se o autodopravu se dvěma auty Škoda RN ujetu 22.083 km a Bucegi 4,5t, nově zakoupený 27.334 km. Průměrný plat řidiče Bortlíka obnáší 3.125 Kčs, dalších 2 brigádníků 1.902 a 1612 Kčs! Dále se jedná o stolařství, výmlat obilí se 3 staršími mlátičkami, zámečnictví, stav. materiál, hrobnictví (výkop za 125 Kčs), těžba štěrkopísku, holičství a pohostinství. Poslední mělo tržbu 599 tisíc Kčs a z toho čistého zisku 41.920 Kčs! Čistý zisk MH obnáší 128.868 Kčs a jeho podstatná část přichází ve prospěch MNV k financování různých akcí v místě. Je to teprve začátek a jsme občanů hodně dlužní!

162)

Naše obec patří mezi největší obce okresu a svým významem a hospod. rozmachem se řadí mezi přední. Pracovitost a píle našich občanů vtiskli obci vzhled, který ji právem závidí třeba občané z historických zemí! Zachází to ovšem někdy až do extrému! Obec Bolatice čítá 3.394 obyvatel. Celkem máme v místě 1.196 domácností! Domků (dle domovní daně) máme v místě 750. A další rostou. V tomto roce se narodilo 46 dětí, z toho 21 chlapců. Zemřelo 32 občanů, z toho 12 žen! Borová má domků 147! Sňatků před MNV bylo uzavřeno celkem 33. Jsou však pryč doby velkých populačních přírůstků. Je jen málo rodin, kde počet dětí přesahuje 2! I to jasně mluví o celkové situaci v růstu životní úrovně, ale i o snaze vytvořit dětem příštím na svět důstojné exist. podmínky. Přitom ovšem neregistrujeme potratovost!

163)

Počasí je důležitým faktorem rozvoje zem. výroby. Rok začal s 10 cm sněhu, větrem, sněžením a mrholením, v dalších dnech sněžení pokračovalo. Dne 6. 1. velká vichřice, mráz narůstal a dne 8. 1. bylo již -13°C a 9. 1. večer -20°C ! Sněžení pokračovalo a za silného a studeného větru se tvořily závěje. 15. ledna však nastalo prudké tání s tvorbou náledí, takže 16. ledna zůstaly jen zbytky sněhu. 18. ledna slabě popršelo, bylo teplo, až 21. ledna byl slabý mráz, slunce a sněžení. 25. a 26. ledna padal sníh, bylo studenější, ale znovu přišla obleva. Únor začal sluncem a 2. den byl jako jarní. 6. února něco sprchlo. Od 10. nastává zhoršení počasí, déšť se mění ve sněhové přeháňky. Dne 22. 2. se oteplilo se silným deštěm a náledím, následoval nový sníh a mráz ustoupil dne 27. 2. na -8°C .

164)

Začátek března byl slunečný, ale se studeným větrem, v noci byly mrazy. Dne 5. 3. silně sněžilo, následující den tálo a padal jemný déšť. Studený vítr a sníh byl od 10. -14.3., kdy přišla večer silná

chumelenice a napadlo 5 cm sněhu. Ráno byl mráz, postupně tálo a svítlo slunce. 22. 3. něco popršelo a do 27. 3. byly krásné, jarní dny! 31. března přišlo ochlazení s větrem a slunce svítlo do 3. 4., kdy přišlo ochlazení s deštěm. 6. 4. přišly sněhové přeháňky, které pokračovaly se studeným větrem a mrazíky-2°C až do zlepšení počasí dne 12. dubna. Ještě 14. se ochladilo, avšak postupné oteplování s chladnějšími rány dosáhlo denní teploty až 28°C! Rozkvět stromů začal 20. 4. a v následujících dnech byly ovocné zahrádky obklopeny květy! Horké počasí bylo zchlazeno západním větrem dne 25. 4. a při dalším pozvolném oteplování přišlo v noci dne 27. 4. bouřka s kroupami, následující den bylo slunečno a 30. 4. sprchlo.

165)

Nadále se udržuje chladnější počasí. 5. května bouřka a 6. května se přihnala větrná vichřice se žlutě zaprášeným ovzduším, takže se mohlo dívat do slunce i bez brýlí! Dne 7. a 8. května popršelo a bylo pak slunečně a horko. 12. května přišla bouřka a se ochladilo. Oteplování za slunka postupovalo pomalu a 17. a 18. května opět pršelo a ochladilo se. Silný déšť přišel 23. 5. a silné ochlazení. Pršelo i v noci 26. a 28. přišla bouřka a déšť. 29. V. průtrž mračen v obci se zátopami, jak již vylíčeno. Déšť pokračoval i v následujících dnech a bylo zima. Od 13. 6. se oteplovalo až do veder 31°C ve dnech 15. a 16.6. Po slabším ochlazení vedra pokračovalo do 19. 6. večer, kdy přišla bouřka. Pršelo i následující den.

166)

Bouřky byly ještě 26. a 29.6. Slunce s větrem přivedlo oteplení do 32°C. Dne 5.7 a 8. 7. popršelo, dále ještě sprchlo 11. 7. a žár se zvětšil až na 36°C, přišla bouřka a se ochladilo. Dne 12. 7. vítr, 13. 7. silné ochlazení a 15. 7. přešla bouřka v déšť. Dne 4. až 8. bylo pěkně, 7. 8. zamračeno, pršelo od večera a pak i následující dny. Déšť pokračoval až do 12.8. Dne 15. 8. znovu pršelo, 17. 8. přišla noční bouřka. Krásně bylo i v ten tragický 2. srpen, pak ale denně pršelo, 27. 8. silná bouřka, 28. srpna hřmělo, ale nepršelo. Září začalo s deštěm. 3. a 5. 9. bouřky. Dne 8. - 9. přineslo žluté mračno za silného hřmění kroupy a spustil se liják s velkým množstvím vody. Následující den zase silná bouře, něco krup. Dne 13. málo pršelo, pak pršelo do 16. Dne 18. 9. přišel silný hřmot, blýskalo se a pršelo denně.

167)

Pršelo silněji 25. září. Dne 27. byl mrazík, dne 28. silnější mrazík a krásně. Od 29. září do poloviny října pršelo skoro denně. Dne 20. října vál studený vítr, v noci se vyjasnilo a 21. října byl silnější mrazík. Bylo chladnější bez deště, poprchávalo 25. října, přišlo oteplení se sluncem až do konce října. Dne 4. 11. a 5. 11. poprchávalo, pak byla rulba a bylo pěkně do 9.11. Po silném dešti dne 10. 11. se vyjasnilo na mrazík. Od 12. 11. pršelo, v noci na 14. přišel sníh, který 16. 11. po dešti odpoledne opět stál. Od

19. do 22. 11. denně přšelo, rovněž 24. a 25.11. S vyjasněním přišel mrazík, kaluže slabě zamrzly, dne 29. 11. se zamračilo a vál vítr. Dále se ochlazovalo; dne 8. 12. mrholilo jemným sněhem, mráz se stupňuje až na -12°C. Dne 14.12 až 16. 12. svítilo slunko, další den se zamračilo a 18. padal sníh. Po slunných dnech padal sníh 22. 12. a následující dny se střídal déšť se sněhem a sluncem. 26. padal sníh a mráz vystoupil až na -16°C ke konci roku.

168)

V tomto roce se opravdu dobře urodilo. Pamětníci si dlouho nepamatují tak dobrou úrodu, i když v důsledcích dešťů došlo hlavně v JZD ke ztrátám. Bylo dost brambor a hlavně pěkná řepa. Příznivé počasí umožnilo i velkou sklizeň sena a jetelovice. Také zahrádkáři si přišli na své; bylo hodně ovoce, třešní, švestek. Také jablka a hrušky se urodily bohatě, ale horší počasí nedovolilo ovoci vyžrát. V JZD se sklizeň obilí protáhla až do září. Drobní držitelé půdy sklízají včas. Cukrovky bylo na nádraží celé hory, přitom se ještě odváželo přímo po ose do cukrovaru. Je ale menší cukernatost, zato je dostatek řízků a siláže. I to je dobré pro hospodaření příštího roku.

169)

Ekonomický celek JZD Opavice v Dol. Benešově se dále hospodářsky upevnil. Přes stálý a citelný nedostatek mladých pracovních sil pomáhá mechanizace. Mladé a pružné vedení i jinak využívá možnosti podnikání v autodopravě a stav. činnosti vlastní stav. četou. Životní úroveň družstevníků se lepší. Dnes již možno říci, že je lepší, než u průměrné dělnické rodiny.

Vývoj hrubé produkce v porovnání post. let:

	1965	1966	1967	1968	1969	Index
tržba v mil.:	12,358	13,192	16,245	18,817	19,803	153%
Č. živiny v kg na ha:	136	146	222	200	200	140%
Výroba zel. píce	980	1050	1180	1210	1200	123%
Výroba v tis. l. mléka	10 821	960	1102	1135	1138	138%
Výroba v tis. ks vajec	570	566	667	441	-	77%
Maso v q vepřové	1705	1578	1686	1239	872	72%
Maso v q	1002	898	1416	1520	1856	151%

hovězí						
Selata v ks	2470	2506	2672	2639	2248	107%

170)

Příjmy JZD v porovnání posl. let:

	1965	1966	1967	1968	Plán 1969
v mil. Kčs	9,438	10,576	15,040	17,404	15,860
“ hodnota strojů	2,795	3,226	4,335	5,030	
“ zvířat	5,100	5,513	6,522	6,620	
“ budov	11,890	11,857	14,872	15,869	
Inv.. úvěr	4,818	5,268	3,058	3,588	

Docílené výsledky v užítkovosti, doživosti ap.

	1965	1966	1967	1968
dojivost v l.	4,10	5,43	6,27	6,57
snůška vajec v ks	163	161,5	162	128,6
hovězí dobytek v ks	1202	1250	1160	1294
z toho v ks dojnice	473	516	461	486
vepří v ks	1708	1284	1920	1671
z toho prasnice	145	143	130	108
slepice v ks	4304	4471	4019	983

Pokles hovězího je dán likvidací TBC stáda.

171)

Obdobně je to i se slepicemi, kdy JZD přechází na sortiment ekonom. výhodnější.

Pro další ilustraci uvádím ha výnosy:

Produkt	1965	1966	1967	1968
pšenice v q	26,6	25,5	26,2	23,4
žito v q	19,7	16,5	19,5	19
ječmen v q	25,1	27,3	27,1	32,5
oves “	17,9	18,3	28,2	9,7

brambory pozdní	82	141	201	200
“ ranní	105	105	133	133
cukrovka	214	221	323	365
řepka	19,8	20,2	20,7	17,2
Výroba obilovin ve vagónech	161,5	165,2	186,2	164,4

Tento vývoj naznačuje konsolidaci, která je předpokladem trvalého růstu produkce JZD. Přes nedostatky a potíže počátečních let se potvrzuje správnost nastoupené cesty:

172)

Docílené ceny za jednotku výroby v EC:

Produkt:	Kčs	Produkt:	Kčs
mléko:	2,44	vejce:	0,96
hovězí:	11,09	telata:	8,86
býci:	14,69	jalovice:	14,41
Ostatní	8,83	jat. prasata:	13,01
prasnice:	10,39	ost. prasata:	10,55
selata:	396,38	drůbež:	20,15

Ekonomický celek obhospodařuje celkem půdy: zeměděl.: 1.765 ha

orné: 1.364 ha

Počet členů EC je 321, z toho 222 žen:

Hodnota prac. jednotky za post. let:

prac. jednotka	1965	1966	1967	1968
Kčs	14,70	15,40	16,40	18

Pracovníci v JZD jsou spokojeni a jsem přesvědčen, že i věková skladba členů se s postupem konsolidace bude měnit, neboť po pravdě v zemědělství leží budoucnost.

173)

Úsek Bolatice patřil vždy mezi nejlepší EC. Není to žádná chvála. Úsek vedl Valter Duda a od podzimku p. Veverka z Bohuslavic. Skupinářkou v rostl. výrobě je nadále pí. Herudková. Úsek hospodaří na ha na zem. půdy, z toho orné. Nedochozí k žádným velkým změnám v údržbě půdy; stává se, že staří

občané přenechávají půdu JZD. U kravína se staví panelová silnice a modernizuje se kravín. Ženy v kravíně si i nadále dobře vydělají a o práci na tomto úseku je zájem. Členů JZD je 39, žen 29!

V místě je t.č. umístěno 386 hovězího, z toho 249 krav. Vepřů se chová 454, z toho prasnic 26. Dojivost docílena na krávu je 6,46 l. Snůška vajec 130. Průměrný počet selat 18,5 ks. Koně v počtu 6 ks. Družstevníci žijí v dobrých poměrech a možno říci, že jejich živ. úroveň je vyšší, než u ostatních.

174)

Soukromý sektor má v místě i nadále své místo celkem je takto obhospodařováno 459,42 ha. Z toho orné 408,70 ha. Rozdělení závodů:

Nad 15 ha	3 závody	48,7205 zem. půdy
“ 10-15“	4 “	48,2215 “ “
“ 2-5“	20 “	57,3869 “ “
“ 5-10“	5 “	32,6123 “ “
od 0,5-2 ha	175 záv.	180,1207 “ “
“ 0,3-0,5“	146“	57,6340 “ “
“ 0,1-0,3“	165“	34,7242 “ “

Z toho je zřejmé, že prakticky nedošlo k žádným podstatným přesunům v držení půdy. Naopak držitelé se i nadále vyzbrojují mechanizací, takže dnes již na poli v pluhu, nebo ve voze kravku neuvidíme. Došlo i k podstatnému zvýšení dodávky mléka. Je to možno jen vítat, i když v duchu se obdivují optimismu těchto rolníků!

175)

Vesnice dostává nový vzhled a to i u zem. závodů, kde usedlosti jsou obnovovány. Hektarové výnosy byly dobré a následovné: Pšenice 27q, žito 22q, ječmen 31q, oves 27q. U pšenice a žita výnosy slabší, jelikož jarní záplavy poškodily porosty. Také v době sklizně deště znemožňovaly plynulou sklizeň, takže obilí porostlo. Stav dobytka u SS: Skot celkem 350 ks, z toho 191 krav. Vepřů 273 ks, z toho prasnic 27. Koně 27 ks. Kozy 341, slepice 3.759 ks, husy 289 ks.

Plnění dodávek soukr. sektoru:

	Plán:	Skutečnost:	
obilí	959q	767q	80%
brambory	1.005q	765q	76%
cukrovka	3.300q	4.098q	124%
maso	453q	566q	122%
mléko	228.750 l	328.800 l	143%!
vejce	183.560 ks	184.700 ks	100%

Jeví se zásadní obrat v plnění živočišných produktů, lze jen doufat, aby se tento růst udržel.

176)

Plnění namátkou vybraných závodů:

1. Nevřela Matěj, hospodaří na 16,83 ha, orné 15,48.

	Plán:	Skutečnost:
obilí	75q	74q
bramb.	70q	50q
maso	10q	10q
vejce	2500 ks	2535 ks
mléko	4000 l	3754 l
cukrovky		102q

Převzal pozemky od JZD, kde byly v bezpl. nájmu od r. 1960.

2.

3. Michalík Jan, obhospodařuje 10,78 ha, orné 9,78. Zemědělec vystoupil z JZD a hospodaří 1 rok sam.

	Plán:	Splněno:
obilí	55q	45 q
bramb.	50q	50q
cukr.	250q	132q
maso	22q	14q
vejce	4500 ks	2742 ks
mléko	7000 l	5003 l!

Ondruf Pavel, hospodaří na 6,45 ha, z toho orné půdy 5,84 ha. Plní velmi dobře; cukrovka na 224%, maso na 106%, mléko na 176%. Nesplnil 5q obilí a něco málo brambor.

4. Rataj Jan, hospodaří na 2,95 ha, z toho orné 2,85. Obilí, brambory plní na 100%. Cukrovku na 105%, maso na 181%, vejce a máslo na 100%.
5. Duda Pavla, 1,93 ha taktéž splnila a překročila dodávku masa a mléka.
6. Balarin Petr, 0,84 ha splnil 100 kg obilí, 100 kg brambor, 1010 ks vajec a žádné maso!

177)

Závod Juta patří i nadále mezi dobré závody nar. podniku Juta Dvůr Králové. V souvislosti se schvalováním SPÚ obec měl okres řadu připomínek k umístění závodů a perspektivně se uvažuje s výstavbou nového závodu u nádraží. V záležitosti se jedná, ale třeba vyčkat, neboť naše ekonom. situace není růžová. V závodě se vyrábí široký sortiment od lan až po přešívané pokrývky. Mají i dobré exportní možnosti a podnik produkuje 1 dolar za 17 Kčs. Vedoucím závodu je i nadále s. Vodička, který se dožil 50 let. Vedoucí výroby je s. Matoušek.

V závodě pracuje celkem 302 zaměstnanců, z toho jen 48 mužů. Bylo vyrobeno zboží za 60,372.245 Kčs. Na mzdách bylo vyplaceno 4,469.673 Kčs, což je jistě vítaným přínosem v obci. Závod podporuje i složky NF a má patronát s místní školou. Došly i nové zahraniční stroje, ale stejně se zápasí s nedostatkem prostorů; chybí i sklady. Do „Terezína“ položeno ústř. topení.

178)

Přesto však se musím ještě vrátit k soukromému sektoru, jehož rozvoj je podivuhodný a to i přesto, že oproti soc. sektoru jsou znevýhodněni v nákupních cenách strojů, hnojiv apod. Vesnice je plná novějších i starších traktorů, s čísly i bez čísel k radosti svých majitelů, ale k nelibosti SNB, neboť převážně jezdí bez dokladů. Vesnice však žije tímto ruchem a je radost pohledět na podnikavost soukr. sektoru, jemuž polednový vývoj připustil kousek životního prostoru. Je to i dobré, neboť každý zemědělec se může přesvědčit o výhodách mechanizace, které před léty nechtěl vůbec věřit. A příští roky i v tomto úseku udělají jasno, neboť nevěřím, že by moderní vesnický člověk mohl ještě žít životem některých našich soukr. zemědělců, kteří kromě dřiny nemají nic jiného a jejichž život může pak mít smysl?

179)

Co se událo v tomto roce v trestní činnosti, vylíčím v několika řádcích:

Dne 20.2 provedli 3 mladiství vloupání do domku p. Mrozka K. a odcizili uzené maso; případ řešil soud.

15. 3. došlo k dopravní nehodě, kdy zemědělec Mrkva odbočoval z hlavní cesty na Bohuslavice. Předjíždějící autobus usmrtil 2 koně, rozbil vůz a lehce poranil rolníka.

15. 4. našla se mrtvola E. Kocura z Borové u mostu v lese ve směru na Chuchelnou; byl přejet vlakem.

9. 7. došlo k těžkému úrazu M. Bitomské, kterou zavinil řidič motocyklu.

15. 8. vloupání a krádež do domku pí. L. Kozlovské, kde odcizeny konzervy.

3. 9. vypukl požár v rod. domku pí. Vltavské na ul. 1. Máje, kde způsobena škoda ve výši Kčs 15.000.

1. 11. dopravní nehoda na Ratibořské ulici, kde byl motocyklem zraněn chlapec Hartoš.

180)

Z výčepu u pí. Dudové odcizili 2 pachatelé šusták, který ukryli vedle márnice do chvojí. Dále se udal případ napadení SNB podnapilým občanem, který byl řešen soudně.

Drobné přestupky jsou řešeny komisí veřejného pořádku a jedná se zpravidla o malé sousedské spory, nebo o napadení v podnapilém stavu. Jistě nemáme v naší vesnici anděly, ale v celku dá se říci, že vesnice žije poklidným životem. Kladem je, že oproti letům 1. republiky pomalu ale jistě odpadají majetkové spory. Lidé začínají mít rozum, i když je v místě případ, který se řeší u MNV již řadu let a spisy úctyhodně narůstají. A přitom se jedná o právo užívat cesty. Dalo by se málem říci, že bouřlivý rok semkl občany více dohromady, což se projevovalo i plně ve veřejném životě.

181)

Společenský život v obci je dán úzkým rámcem společnosti celkem uzavřené. Změnilo se sice hodně v poslední generaci, ale zdá se, že to bude trvat pěknou řádku let, než i tato vesnická pospolitost padne. Naši občané, mladší generace, hodně sice cestují, ale přesto je to jen nepatrné procento v poměru k těm, kteří vesnici neopouštějí. Hlavně zem. vrstva obyvatel, která kromě obvyklých poutí, nebo návštěvy příbuzných poblíž, světa nepozná. Mění se i názor člověka na svět, který právě vlivem televize poznává nové kraje, lidi a tím nějak i když připoután k rodné hroudě, vnímá a snad i nevědomky postupně uplatňuje poznání. Vesnice je ve velikém přerodu. Sdělovací technika, auta přibližují svět do každé rodiny a není snad rodiny, která by těmito hlavními problémy nežila. A názory se vymaňují a tříbí!

182)

Prudký spád událostí přivedl k nám do vesnice hodně cizích návštěvníků, hlavně ze Západu. Tito všichni nějak s podivem a očekáváním sledovali kvasící proces a nechtěli vlastním očím a uším věřit. Žel Bohu, že tak brzo přišlo vystřízlivění.

Spolkový život utrpěl. Počáteční aktivita byla vystřídána vyčkáváním, nejistotou. To se třeba plně odrazilo plně v práci vesnické organizace strany, která počtem 48 členů více méně sdružuje penzisty. Těžko se bylo možno orientovat a lhali bychom, kdybychom řekli, že vývoj nám byl jasný. Lidé hledali odpověď na otázky a tuto nenalezli. Přesto však přes různé navzájem se vyvracející se zprávy se nenechali lidé strhnout a jednali uvážlivě. Pozice vesnické organizace však byla labilní a jen pozvolna zase se získával tolik potřebný kontakt s členstvem.

183)

Události silně ovlivnily i práci odbočky SČSP, která sice nebyla nikdy obzvláště aktivní, ale po srpnu vzala za své. Je předčasné tento stav komentovat.

Spolkový život organizovaný v TJ se nadále rozvíjí ve vyjetých kolejích a sdružuje značný počet mladých. Dík patří i MNV, který přispěl částkou Kčs 5000 na činnost. Lepší si vedou muži hrající v I. b. třídě, horší již II. Dobří jsou žáci a zlepšil se dorost. V srpnových událostech byl sportovní život přerušen na 3 týdny. Tradiční sportovní slavnost se přece jen vydařila a zajistila potřebné fin. zdroje.

Český svaz žen pod vedením pí. učitelky Vrbkové zaměřuje svou činnost na kursy a předn. činnost. Přitom navštěvuje přestárlé osoby v místě.

Místní požární skupiny příliš nezměnily způsob a formu svého spol. života. Hlavně na osadě Borové se jim nezdařil záměr dokončit výstavbu požární zbrojnice. Dobrá schůze s pohoštěním, pár cvičení během roku a dej Bůh, aby nehořelo!

184)

Svaz mládeže vzal také koncem roku za své. Mladí lidé hledají klady života a jsou zklamání, když je nenacházejí. Tak nějak je to i v této mládež. organizaci, která potřebuje obrody.

O to méně problémů mají místní myslivci, kteří absolvují nějaký ten lov, které se jim letos vesměs podařily. Bažantů bylo méně, zajíců a srnčí dostatek. V září střílil Jan Němec u Křemének divokého kance ve váze 90 kg! A myslivecká pohoda je příslovečná hajný zdravý a živý.

Československý červený kříž jako nejsilnější organizace v místě se věnuje nejen zdrav. výchově členů, ale zasahuje při úrazech a v prevenci. Patří díky i desítkám dárců krve, kteří zdarma pomohli na místě nejcitlivějším.

185)

V souvislosti s tím je třeba se zmínit o dokončení zdravotního střediska. Obvodní lékař Dr. Kavan zde nebydlí, ale pomýšlí se o trvalém umístění jiného lékaře.

Osvětovou činnost kvalitativně nelze vůbec určit s prvními roky po osvobození. Ale není co litovat. Moderní člověk se dovede orientovat a najde si sám to, co potřebuje. Několik přednášek, posledně se spisovatelem Fraňou Smějou to jenom potvrzuje.

Místní kino odehrálo 28 představení s účastí 21.402 občanů.

Dobře hodnotíme lidovou knihovnu, která čítá již 4.350 svazků. Celkem vypůjčeno 15.450 svazků, t. jest na hlavu 4,6 knihy! Z toho objímá poučná literatura 14,7%. Dobře se uvedli i místní ochotníci, kteří odehráli několik div. představení. Faktem však zůstává, že osvětě ve starém pojetí je odzvoněno.

186)

Školní zlaté časy, kam jste se poděly?...

Rok se střídá s rokem a pokaždé noví človíčkové vstupují s nejistotou a strachem do těchto nyní světlých a prostorných budov. Pojem staré školy zůstává opravdu jenom pojmem, měříme-li s odstupem let školu, její výchovu a nové pojetí.

Fr. Hrubín: Do školy.

Pole jsou už dávno holá

Holá – škola na nás volá

a my jdeme, mámo, táto,

ať je zima nebo bláto.

Přístupná cesta ke škole je ještě ve špatném stavu a tak opravdu malí občánkové se brodí blátem. Lze jen doufat, že i to se brzo změní, nepoklesne-li aktivita nového vedení nár. výboru. Naše škola patří mezi dobré školy v okrese a ne každá vesnice má takovou školu. Budme proto rádi.

187)

Přehledná tabulka šk. roku 1967/68:

Třída	Celkem	Chlapci	Dívky	Opožd.	Vychází	Třídní učitel
1a	24	13	11	2	-	Vodičková
1b	23	12	11	1	-	Lišková
2a	25	15	10	1	-	Stuchlíková
2b	25	16	9	1	-	Kubínová
3a	35	15	20	2	-	Březovská
4a	39	18	21	4	-	Fišerová
4b	39	19	20	5	-	Kolarčíková
5a	33	18	15	6	-	Slivka
5b	33	15	18	7	-	Teuerová
6a	24	11	13	2	-	Labuda
6b	25	9	16	-	-	Drozd
6c	24	12	12	2	-	Krejčířík
7a	36	18	18	4	-	Vrbka
7b	37	16	21	4	-	Matoušková
8a	28	17	11	3	3	Navrátilová
8b	29	17	12	5	5	Sedláček
8c	26	16	10	3	3	Vrbková
9a	26	13	13	-	26	Kosák
9b	24	11	13	-	24	Kučerová
1.-5. p.r.	310	156	154	31	-	
6.-9. "	270	140	139	24	61	
Celkem	589	296	293	55	61	

188)

Bez třídy zůstali tito učitelé: Fišer, Jurášková, Nováková, Kubín a ředitel školy L. Zátopek. Ředitel poslední dobou je vážně nemocen. Technický pracovník školy: školník Fr. Kozelek, důchodce. Dále pro úklid s. Fojtíková, Hladíková, Schroberová, Švolmová a Vodáková. Školní jídelna: Bočková a Gronimicová, ved. jídelny s. Antošová. Topili s. Kašný Emil a s manž. s. Březovský. Školní lékařka: Dr. Krajčová, pak Dr. Rohanová, zubní Dr. Binavský. Skupinová vedoucí Lída Nováková. Ve škole dobře pracuje P.O. Byly prováděny sportovní hry a závody, z nichž vyjímáme lehkotl. čtyřboj, starší chlapci

SHHP, 1000 jarních kilometrů. Užitečné zapojení bylo ve sběru brambor, kde se škola umístila s 50. soub. skupin na 10 místě. Byly provedeny úpravy prostranství školy, pomníky padlých a RA.

189)

Absence se proti minulému roku snížila z 31.000 hodin na 17.000 hodin! Škola se i nadále zabývá volbou povolání. Do zemědělství bylo získáno 6 chlapců a 2 dívky, do stavebnictví 10 chlapců, do hornictví 1, kovoobrábění. 3 dívky, výběrové školy 4, 9 žáků šlo přímo do pracovního poměru. To znamená, že vychází 61 žáků, tj. 29 chlapců a 32 dívek. Převážná část dívek čeká tedy doma na příhodné zaměstnání. Potíže s umístěním dívek trvají! Byla provedena další oprava školy tj.: střechy, hosp. budovy, opravy čerpadel v kotelně a čerp. stanici, nátěr oken, výměna dveří ve škol. jídelně, oprava plotů šaten, chodníků. To nijak nepřidává na dobré jméno bolatických zedníků, kteří převážně tuto školu budovali. Novým předsedou SRPŠ byl zvolen Alfréd Duda, který se sborem dobře vychází.

190)

Tabulka prospěchu na škole dle předmětů:

Předmět	1	2	3	4	5	Průměr
jazyk český	90	164	168	151	14	2,7
ruština	41	118	133	127	2	2,8
vlastivěda	55	56	61	41	-	2,4
dějepis	60	75	98	43	1	2,4
zeměpis	48	73	76	31	-	1,9
psaní	35	52	44	13	-	2,2
občanská výchova	80	79	45	-	-	1,8
matematika	105	180	163	130	9	2,6
fyzika	16	49	76	62	1	2,1
chemie	25	34	59	13	-	2,4
biologie	49	93	96	39	-	2,4
těl. výchova	351	206	25	1	-	1,4
rýsování	7	34	8	-	-	2
kreslení	127	320	131	9	-	2
hudeb. výchova	262	247	71	7	-	1,7
prakt. cvičení	170	106	1	-	-	1,3

ruční práce	135	145	29	1	-	1,6
-------------	-----	-----	----	---	---	-----

Na škole dochází ke stabilizaci a je si jen přáti a to ku prospěchu dětí, aby je jejich učitel doprovázel tak, jako kdysi nás. Rodiče mají o děti zájem a přímo je zbožňují a hýčkají.

191)

Dne 18. října v pátek po delší nemoci zemřel ředitel školy s. Ludvík Zátopek. My všichni, kteří se tuto zprávu dozvěděli, jsme nechtěli uvěřit; náš Ludvík, 40 let starý učitel, který 20 let prožil právě u nás na Hlučínsku, z toho nejvíce v Bolaticích je mrtev. Neměl to chudák lehké; nepoznal rodinné štěstí, i když svou dcerku tolik miloval. Rozveden, vedl svůj život osaměle, zavalen prací ve veřejném životě a straně. Jeho zásluhou bylo mimo jiné i postavení naší nové školy. Mezi lidmi byl oblíben pro svou přímou. Měl ve vesnici mnoho přátel. Nějaký čas byl i předsedou MNV. Slavnostní rozloučení na místní škole, kde účinkovali i Hejštlí učitelé a stovky občanů ho doprovázelo na pohřeb do jeho rodiště ve Val. Meziříčí. Zemřel tak časně dobrý člověk. Čest jeho památce!

192)

Mateřská školka v Bolaticích má kapacitu 45-50 dětí. Stav je kolísavý. Vedoucí je s. Tkačíková; včetně jí je na školce zaměstnáno 8 osob. Nákladné zařízení, které však situaci právě u zaměstnaných matek neřeší! A bylo by třeba tolik pomoci. Socialistický romantismus se tak příkře střetává s tou šedou, tvrdou realitou a pohřbívá tak mnohé sny.

Škola na Borové, jednotřídka pod vedením zasloužilého učitele Bohumila Složila má i nadále dobrý zvuk. Přitom je práce v takto kombinované třídě velmi náročná. Bohuš Složil, mimo jiné i známý myslivec, má pro svou dobrou mušku dobrý zvuk. Školu a děti má rád a hodně pracoval ve veřejném životě. Na škole je školnice jeho manželka. Škola byla opravována a je v dobrém stavu.

193)

Stav žáků na škole v Borové:

1. ročník	3 chlapci	9 dívek	12 žáků
2. “	6 chlapců	2 dívky	8 “
Celkem	9 chlapců	11 dívek	20 “

Do 3. až 9. třídy chodí z Borové do Bolatic 109 žáků.

Klasifikace školy (průměr):

	chování	čeština	počty	těl. výchova	výtvr.	hudba	prac. výuka
1. ročník	1	1,7	1,5	1,1	1,7	2,0	1,4
2. ročník	1	2,3	2,1	1,3	2,4	2,0	1,3

Přítom jsou děti z Borové dobře připraveny a ve škole v Bolaticích nejsou nijak pozadu. Na škole bylo opraveno el. vedení za 3.700 Kčs. Celkové vydání na provoz školy činí 7.800 Kčs. V březnu našly ještě děti v lese ruční granáty, které zneškodnil pyrotechnik. Borovská škola slouží tak i nadále těm nejmenším a zdá se, že tomu ještě bude dosti dlouho, přesto že se již svého času uvažovalo o jejím zrušení. Borovská škola se svou červenou střechou tak svítí do kraje jako symbol přítomnosti českého života v této v minulosti tak exponované oblasti.

194)

Každým rokem je naše obec navštěvována svými rodáky ze zahraničí. Nebylo tomu jinak ani v tomto roce, kdy ještě navíc zvědavost mnohé přivedla si prohlédnout ten rodící se čsl. zázrak! Bylo mnoho těch, kteří se přišli podívat tam, kde se narodili; mnozí zde byli poprvé po desítkách let, neboť dříve i strach jim bránil v návštěvě. Mnozí z nich byli zvědaví, mnozí jen přijeli stisknout ruku svým přátelům. A pak přišel srpen. Překotně odjížděli zpět do svých domovů, neboť poplašné zprávy a hrůzostrašné pověsti je poplašily a dolekaly. A tak do konce roku již návštěvníků ze Západu bylo poskrovnu. Obdobně to bylo i s našimi občany. Lidé měli obavy, že se již do ciziny nedostanou, ale konec roku ukázal, že nic se nejl tak horké, jak se to uvaří!

195)

A co říci na situaci ve vesnici v srpnových dnech a ke konci roku? Lidé byli vyplašeni, byly i obavy, aby situace neskončila válkou. Přítom se šířily lavinovitě hrůzostrašné pověsti o všem možném. Konkrétně však nikdo nic nevěděl. Jen jedna tetička povídala. To na klidu občanům nepřidalo. Vesnice reagovala zvýšenými nákupy, které však brzo ustaly. Cizí vojáci v naší vesnici nebyli, což podstatně přispělo ke konsolidaci poměrů v místě. Šeptanda rozšiřovala různé „události“, vtipy a i průpovědky na veřejné představitelé státu a strany, ale v naší veřejnosti to všechno bylo přijímáno s rezervou. V srpnových dnech sjednocený tisk a rozhlas jistě i svým dílem přispěl k uklidnění občanů a to bez ohledu na to, že některé zprávy se ukázaly později jako nepodložené.

196)

Nechci vše vidět zvláště černě; ale je toho dost v našem životě, co mne začíná znepokojoovat. Nová reforma čsl. ekonomiky sice počítá s hmotným zájmem jednotlivce a jeho podnikatelským elánem, ale u nás, jak se zdá jsme si vybrali jenom to, co se nám hodí. Tak dnes neseženeš řemeslníky, aniž bys předem nezapltil, anebo přinejmenším neslíbil něco navíc. Nedáš, nemáš! Budeš čekat na vše, snad povolíš! Chceš uhlí, chceš dřevo, chceš to či ono, všude vidíš skoro nastavenou ruku. Prodává se pod pultem, prodává se známým a chceš-li obstát, chceš-li mít, tak se přizpůsobíš! Zní to jako pohádka, když slyšíme, jak to vyhlíží ve světě! Nejvíce přitom lituji ženy; všude fronty, všude se čeká, a když přijdeš na řadu, již nic není. Je to začarovaný kruh, kdy potíže se cyklicky opakují a vždy znovu hrají na nervech občanů.

197)

Žena v naší společnosti to má těžké; chce-li udržet určitý životní standart, musí pracovat a to jde na její úkor. Stane se tvorem věčně uspěchaným, nervózním, postrachem domácnosti. První krůček k neshodám v manželství je tak dán. Tak se obětuje vidině lepšího života rodinné štěstí a klid. Tento stav těžko dopadá na mladá děvčata, která z různých důvodů nejdou do učebního poměru. Nenajdou umístění, protože starší ženy je dobrovolně nepustí. Příklady máme v naší Jutě. Lidé jsou apatičtí, těžko je přesvědčuješ, zvláště dnes. To se odráží v aktivní činnosti v práci, ve veřejném životě a i v rodině. Každý chce urvat, kde se dá. Morální zásady jsou pro kočku, říkají mnozí. Problémů, kterých mělo ubývat, naopak přibývá. A ta naše obec s nimi zápasí, lidé vítězí, ale i podléhají, věří i ztrácí důvěru.

198)

Pracovní morálka je odrazem společnosti a kritériem její přednosti. Na tom jsme velmi špatně; pracovní morálka v tomto roce velmi silně upadla; bylo to zaviněno revolučním tempem demokratizace po lednu. Samé schůze, aktivity a resoluce a to všechno na úkor pracovní doby. Přimyslíme-li ještě dopad srpnových dnů, pak se nám dokreslí obraz neutěšeného stavu. Výpadky ve výrobě a z toho nutně plynoucí potíže v zásobování. Jak tento stav kontrastuje s pracovním elánem doma při výstavbě vlastních rodinných domků. Zlomek tohoto tempa v celostátním měřítku a je nám pomoheno. Anebo jak dobře se u nás pracuje na soukromých polích! Přitom je tento stav silně zakořeněn a bude to těžké, dosáhnout nápravy. Byl to rozporuplný rok!

199)

Nechci vidět černě. Na jedné straně musíme připustit evidentní rozkvět obce; to ovšem nevidíme v celostátním měřítku. Třeba historické země, okolo Prahy vidíš, jak upadá domovní fond.

Neudržované domy a lhostejnost lidí. Zde musíme naše občany pochválit; spoří, zkrášlují a budují. Naše obec je rok od roku hezčí. Kéž by tomu tak bylo všude. Přitom se staební materiál neustále zdražuje. Hodně se pije. Hospody jsou plné, hlavně mladými lidmi. Tito již nemají takový poměr k práci, jako generace starší. Nezodpovědnost proniká do všech oblastí našeho života. Zvláště v tomto roce to bylo možno pozorovat. Tento rok se bude ještě dlouho odrážet v myslích a činech našich občanů. Těžko se vládne našemu lidu; poznává to náš národní výbor a vidí to i vedoucí pracovníci na závodech. Všude se jenom diskutuje a poukazuje na práva, ale povinnosti to už jaksi nechce nikdo vidět. V tomto začarovaném kruhu se točí, rodí, pracuje a myslí náš občan.

200)

Kostel tak sehrává i nadále v naší obci svou rozhodující úlohu. Lidé hledají po denních starostech únik a nacházejí ho alespoň na chvíli v chrámovém přítmí. Bohoslužby jsou plně navštěvovány a každý životní krok se neobejde bez tohoto požehnání. Tu teprve vidíme, jak se to všechno bralo na lehkou váhu, když se kdysi tvrdilo, že to samo zanikne. Zda jde o pravou zbožnost, nemohu to potvrdit, ale skutečnost je taková, že náš občan žije plným náboženským životem a že hlavně starší generace se bez kostela neobejde. Kostel je velmi dobře udržován a lidé jsou v tomto směru štedří. A tak stojí kostelík dále na kopečku a jeho věž vévodí kraji. Je v tom kus romantiky domova, když se večer zaposloucháme do večerního klekání, které přináší, klid, bezpečí a příslib lepšího, příštího dne.

201)

Dopravní spojení naší obec s vazbou na zaměstnanost našich občanů je v celku dobré, i když musíme připustit, že hlavně autobusové spojení je přeplněno. Hlavní spád jde směrem na průmyslovou Ostravu a blízký závod MSA Dolní Benešov, kde pracuje okolo 240 občanů. Kuriozitou zůstává i nadále vlakové spojení na Opavu, které i když je levné je zastaralé a pomalé. Dokonce někteří zlí jazykové tvrdí, že je pomalejší než za císařského, královského rakouského mocnářství. Hodně se i v tomto roce jezdilo na různé zájezdy. Autobusy vozí naše ženy na poutě, výstavy nebo i na rekreační zájezdy. Desítky osobních aut navíc umožňují našim občanům rychlé, i když ne levné spojení všude tam, kde potřebují. Život tak letí a prchá v dál a koleje a cesty spojují naši obec se světem, který se denně mění a který toho tolik i nabízí. A v tomto denním ruchu a starostech zapomínají mnozí na skutečnost, že náš život je omezený a tak ztrácí mnozí to hlavní a to je smysl jak vůbec žít.

202)

Poslední listy zápisu kroniky v tomto roce ať nevyznějí pesimisticky. Věřím pevně, že po utišení rozbourené hladiny citů se život nutně dostane zpět do kolejí, které nás spíše nebo později přivedou do lepších životních podmínek. Alespoň v naší obci, jejichž občané přes všechny osobní nedostatky

jsou pracovití, plní. Optimismus je našim občanům příslovečný popatříme-li na bezmezné úsilí při výstavbě obce po válce a na nevšední obětavost při výstavbě v posledních letech. Bude tomu tak i v blízké budoucnosti. Máme rádi svou obec, její široké lány i malá políčka a rádi se vracíme zpět do rodného hnízda. A to je příslibem pro budoucí časy. Bouře, smutek i radost se tak denně setkává v domovech našich lidí, aby je učila lásce k rodné hroudě, k sobě a ke všem dobrým lidem.

203)

Zápisy toho roku jsou poznačeny změnami v celé naší společnosti. Je někdy opravdu těžko svěřit své dojmy a poznatky těmto listům. Život tak mnohé poopraví a já věřím, že příští roky nám toho napoví více. Byl to bouřlivý rok, který začal velikými nadějemi a který skončil tak náhle tou tvrdou životní realitou. Poznali jsme, že v tomto světě musí právě malé národy najít to umění žít, aniž by byla změněna jejich hrdost, láska k vlasti a vazba ke světu. Jsme tak v mnohém poučenější a půjde v příštích dnech skutečně o to, najít své místo v obci, ve státě a ve světě. Ty naše staleté lípy poznaly tak mnohé dějinné zvraty a přece dnes, zítra a do budoucna budou zpívat své písně k potěšení nám i budoucím. To je naše jistota a přiložíme-li ruku k dílu, i naše východisko z této dosud nepřehledné situace.

204)

Jen dál!

Z bouřného času jsme se narodili
a krok za krokem v bouřných mračcích jdeme
vstříc hrdě vznešenému svému cíli,
šij kloníc jen před svým národem.
My věděli, co nás cestou čeká;
byť hrom však bil a mráz nám v kosti vál –
toť jenom česká hudba odevěká,
my při ní půjdeme k předu – dál, jen dál!

„Zpěvy páteční“

Jan Neruda

Okresní národní výbor Opava

směr. č. 746 84

Odbor: kultury

V Opavě dne 21. února 1974

Čís. jedn. kult. – 455/6/74 – Ch/Bl

Při odpovědi uveďte čís. jedn.

Místní národní výbor

Bolatice

Věc: hodnocení zápisu v kronice za roky 1968-1971

Zápis roku 1968 je opraven v 7. svazku kroniky na str. 121. Je jen nutno označit do 5. svazku na str. 125, že původní záznam je chybný, že jeho oprava je provedena v 7. svazku na str. 121. Bez tohoto opatření by totiž mohlo dojít ke zneužití tohoto zápisu v kronice.

Jelikož dosavadní kronikář již zemřel, bude realizovat naši připomínku nový kronikář, který se při dalších zápisech bude řídit metodickými pokyny, které národní výbor v Bolaticích již obdržel nebo v nejbližší době obdrží.

ak. sech. Pavel Chráska

inspektor kultury ONV v Opavě

Příloha:

3 ks kronik obec Bolatice